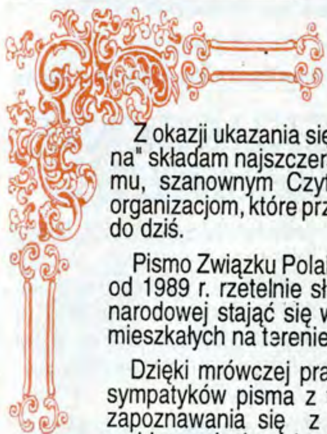
100 100 100 100 100 100 100 100 100
numer 100 numer

PROGRAM TV NA TYDZIEŃ

Głos znad Niemna

Pismo Związku Polaków na Białorusi • Rok wydania V • 11-17 kwietnia 1994 r. nr 14 (100)

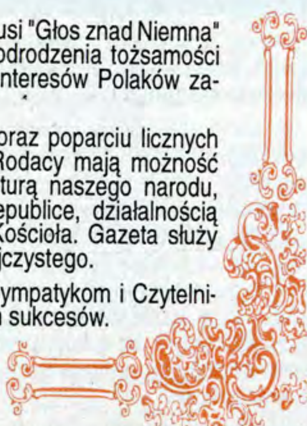
Z okazji ukazania się setnego numeru "Głosu znad Niemna" składam najszczersze gratulacje zespołowi redakcyjnemu, szanownym Czytelnikom oraz wszystkim osobom i organizacjom, które przyczyniły się by "Głos" powstał i istniał do dziś.

Pismo Związku Polaków na Białorusi "Głos znad Niemna" od 1989 r. rzetelnie służy sprawie odrodzenia tożsamości narodowej stając się wyrazicielem interesów Polaków zamieszkałych na terenie Białorusi.

Dzięki mrówczej pracy Redakcji oraz poparciu licznych sympatyków pisma z terenu nasi Rodacy mają możność zapoznawania się z historią i kulturą naszego narodu, problemami skupisk polskich w Republice, działalnością ZPB, odrodzeniem i działalnością Kościoła. Gazeta służy odradzaniu tradycji, kultury, języka ojczystego.

Życzę z całego serca Redakcji, Sympatykom i Czytelnikom zdrowia, pomyślności i dalszych sukcesów.

Prezes ZPB
Tadeusz GAWIN

Z OKAZJI JUBILEUSZU

Doczekaliśmy się setnego jubileuszowego numeru naszej polskiej gazety na Białorusi "Głos znad Niemna".

Dobrze pamiętamy chwilę gdy ukazał się pierwszy numer z okazji I Konfenencji PSKO im. A. Mickiewicza w Grodnie w grudniu 1989 r.

Był to trudny okres, gdy stawialiśmy pierwsze kroki w odrodzeniu polskości, gdy na Białorusi nie było żadnej gazety ani czasopisma w języku ojczystym.

Pierwszy numer ukazał się dzięki pomocy Polaków z Litwy z redakcji "Czerwonego Sztandaru".

Z czasem wydawanie gazety stało się regularne jako dwutygodnika, ale gazeta była składana w Polsce, a drukowana w Grodnie.

Obecnie jest to tygodnik, składa się i wydaje całkowicie w Grodnie. Stało się to możliwe dzięki pomocy Stowarzyszenia "Wspólnota Polska", która przekazała nam niezbędny sprzęt komputerowy. Jest w tym wielka zasługa i osiągnięcie radakcji gazety i jej redaktorów naczelnych, którzy przez te lata prowadzili gazetę. Wielki wkład w powstaniu gazety, kształtowania jej oblicza, przekształcenie się w poważne, liczące się nie tylko wśród Polaków na Białorusi pismo wnieśli kolejno jej naczelni redaktorzy Panowie Eugeniusz Skrobocki i Włodzimierz Małaszkiewicz oraz Pani Łarysa Michajlik.

"Głos znad Niemna" jest gazetą o Polakach i dla Polaków. Podejmuje różnorodne tematy z życia i sytuacji Polaków na Białorusi, działalności Związku Polaków i jego oddziałów w dziedzinie odrodzenia języka i kultury ojczystej, życia religijnego, obrony praw Polaków i inne. Nazwa gazety jest wymowna i bardzo trafna - "Głos znad Niemna".

A czy znajdą się na łamach gazety materiały z całej Białorusi z jej najdalszych zakątków będzie w dużej mierze zależało od samych czytelników.

Nie sposób nie wymienić tu stałych i oddanych, aktywnych czytelników pisma, którzy nadsyłają do redakcji mądre, interesujące, przesiąknięte troską o odrodzenie narodowe i religijne materiały.

Są nimi p. p. Danuta Krupica z Lidy, Józef Hryńczuk z rejonu Oszmianskiego, Jan Giendel z Międzyrzecza, Henryk Jurewicz ze Szczuczyna, Stanisław Rusieliewicz z Nowogródka, Stanisław Uszakiewicz z Lidy, Anatol Jakowlew z Witebska, Henryk Zotow z Mohylewa, Jerzy Waszkiewicz z Mińska i wielu innych, których tu nie sposób wszystkich wymienić. Wszystkim im należą serdeczne podziękowania.

Kilka słów należy powiedzieć o nakładzie gazety. Zawsze porównujemy go z nakładem białoruskiej "Niwy" wydawanej w Białymstoku. Jest to poniekąd interesujące porównanie, ponieważ często stwierdza się że na Białostoczczyźnie mieszka Białorusinów więcej niż Polaków na Białorusi.

Ale gdy nakład "Niwy" wynosi zaledwie 2 tys. egz. , w tym prenumerata 300 egz. , nakład "Głosu znad Niemna" wynosi ok. 10 tys. egz., w tym prenumerata 7 tys. egz.

Jest to możliwe dzięki Wam , nasi drodzy Czytelnicy. Bardzo cieszymy się z tego poparcia. Przy okazji chcę podkreślić wielką pomoc p. Aleksandra Gudzowatego, dzięki któremu mieliśmy możliwość w ciągu dłuższego czasu wydawać gazetę.

Jesteśmy również wdzięczni Ministerstwu Informacji Republiki Białoruś za doraźną pomoc.

Z okazji ukazania się jubileuszowego numeru gazety życzę zespołowi redakcyjnemu sukcesów i owocnej pracy ku zadowoleniu wszystkich Czytelników.

Wiceprezes Związku
Tadeusz MALEWICZ

"ZŁOTA DZIESIĄTKA": wariant grodzieński

Prezes ZPB Tadeusz Gawin wśród liderów życia społecznego regionu.

W obecnej skomplikowanej sytuacji politycznej, w obliczu ewentualnych wyborów parlamentarnych (o ile wogóle one się odbędą), przeprowadzono rozeznanie dotyczące szans działaczy politycznych Grodzieńszczyzny na przyszłych wyborach. W tym celu zaproponowano dziesięciu ekspertom - przedstawicielom różnych środowisk społecznych - nazwać dziesiątkę najbardziej wpływowych działaczy politycznych obwodu, biorąc pod uwagę ich szanse na zwycięstwo w przyszłych wyborach parlamentarnych oraz możność oddziaływania na tok życia społeczno-politycznego w regionie. Eksperci nie należą do żadnej partii i ruchów, dlatego ich opinie nie nosza cech z góry powziętego sądu.

Polityk, który uzyskiwał pierwsze miejsce otrzymywał 10 punktów, drugie - 9 punktów i t. d. Następnie łączną ilość uzyskanych przez działacza punktów dzielono na ilość ekspertów uzyskując w ten sposób jego ranking.

Ogółem eksperci nazwali 28 osób. Jednakże "jądro" zostało wytypowane nieomal że jednogłośnie.

Oto "złota dziesiątka":

1. Siemion Domasz, przewodniczący Rady Obwodowej - 9,4

2. Aleksander Milinkiewicz, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Grodnie - 7,2

3. Tadeusz Gawin, prezes Zwiazku Polaków na Białorusi - 3,4

4. Michaś Patreba, st. wykładowca Uniwersytetu Grodzienskiego, przewodniczący miejskiej filii BSDH - 3,3

5. Mikoła Markiewicz, przewodniczący Funduszu Kulturalno-Oświatowego "Baćkauszczyna" - 3,3

6. Włodzimierz Malec, przewodniczący Rady Miejskiej m. Lidy - 3,3

7. Siergiej Posochow, wojskowy w stanie spoczynku, przewodniczący Koordynacyjnego Komitetu Obwodowego Narodowego Ruchu Białorusi - 2,9

8. Aleksander Dubko, prezes agrofirmy "Progres" - 2,9

9. Aleksander Paszkiewicz, wiceprzewodniczący Obwodowego Komitetu Wykonawczego - 2,9

10. Konstanty Żyń, kierownik oddziału "Grodnoenergo", prezes filii rady miejskiej BNF - 2,3

Ciąg dalszy na str. 2

W święta Wielkanocne wszystkie drogi prowadziły do świątyń. Kościół Farny w Grodnie.
Fot. Michał ANISZCZENKO.

SŁOWO O GAZECIE

Zwracam się do Państwa z prośbą o kontynuowanie strony religijnej. Uważam, że jest ona bardzo potrzebna ludziom, a zwłaszcza osobom starszym. Szkoda również, że nie zamieszczacie co tydzień kalendarza katolickiego, dzięki któremu wiedziełam o wszystkich świętach i imieninach. Myślę, że przydało by się też szerzej opowiadać o wydarzeniach nie tylko w świecie czy Polsce, a i również w Grodnie, ponieważ z dzisiejszej emerytury nie każdego stać zaprenumerować kilka gazet. Dlatego też prenumerując "Głos" chciałabym przeczytać więcej informacji, dotyczących życia politycznego i społecznego Republiki.

Anna SZNUL
60 lat. Grodno

Jestem stałą czytelniczką "Głosu", prenumeruję ją już od dwóch lat i uważam, że gazeta stopniowo robi się coraz lepsza, co jest, oczywiście, zasługą Redakcji. Cieszy mnie fakt, że nasze pismo polskie odzwierciedla życie Polaków na Białorusi, opowiada o kulturze, religii, imprezach towarzyskich. Ostatnio na łamach gazety ukazuje się strona młodzieżowa, która, uważam, jest dobrze redagowana i ma szeroką tematykę. Szkoda tylko, że w gazecie brakuje materiałów o życiu młodzieży polskiej z terenów Białorusi, o zespołach, koncertach i imprezach organizowanych przez młodzież polską.

Marianna TRUS
23 lata. Grodno

DRODZY RODACY!

Już od trzech lat istnieją w Grodnie klasy z polskim językiem wykładowym. Te klasy to początki polskiej szkoły, a uczniowie tych klas są zwiastunami sławnej epoki polskojęzycznego szkolnictwa na Białorusi, tego szkolnictwa o którym marzyła Eliza Orzeszkowa, potajemnie nauczając młodzież literatury i historii polskiej. Za tę możliwość ginęli Polacy, nasi dziadowie i pradziadowie w powstaniach, na Syberii i w lagrach.

Teraz są inne czasy. Ustawa o językach pozwala ludziom wszystkich narodowości uczyć się swego ojczystego języka.

Rodzice - Polacy!

Skorzystajcie z tej szansy historycznej, ponieważ ona zabezpieczy naszym dzieciom drogę do polskości, do pięknej polskiej poezji i muzyki, do polskiej kultury i polskich tradycji, otworzy bogactwa europejskiej cywilizacji.

Jeżeli o tym marzycie, oddajcie swoje dzieci do pierwszej klasy polskiej szkoły.

Podania są przyjmowane w Grodnie w szkołach:

Nr 7, Nr. 21, Nr 25 rejonu Leninowskiego

Nr 3, Nr 17, Nr. 29 rejonu Oktiabrskiego

oraz w Dziale Oświaty Zwiazku Polaków na Białorusi:

Grodno ul. Dzierżyńskiego, 32

Wszelką informację można uzyskać przez telefon:

44-94-57, 44-63-75

AKTUALNOŚCI • FAKTY • WIADOMOŚCI

Podczas obrad białorusko-polskiego seminarium "Drogi wyjścia z kryzysu gospodarczego krajów Wschodniej i Centralnej Europy" referat wygłosił Leszek Balcerowicz. W obradach udział wzięli przedsiębiorcy oraz działacze społeczni i polityczni obu krajów.

• • •

Rząd Republiki wydzielił Mińskiemu Miejskiemu Komitetowi Wykonawczemu 30 miliardów rubli na cele związane z obchodami 50-lecia wyzwolenia Białorusi od niemiecko-faszystowskich zaborców.

• • •

W Homlu sprawdzano znajomość języka białoruskiego wśród dyrektorów szkół. Z pośród 48 osób 11 egzaminu nie zdało.

• • •

W Wilnie odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci Konstantego Kalinowskiego, przywódcy powstania styczniowego na Białorusi.

• • •

W wyborach do parlamentu Ukrainy udział wzięło 74, 57 % wyborców.

• • •

Sekretarz Konferencji Episkopatu Polski bp. Tadeusz Pieronek oświadczył w radiu "Zet", że Kościół przed przyszłymi wyborami parlamentarnymi nie będzie popierał żadnej konkretnej partii politycznej. - Kościół, będąc katolickim i powszechnym, nie może być partyjny - oświadczył biskup.

• • •

Po raz pierwszy w historii Kościoła anglikańskiego wyświęcone zostały na kapłanów 32 panie.

• • •

41 % respondentów Ośrodka Badań Opinii Publicznej uważa że Zachód zdradził Polskę i inne kraje Europy Srodkowej, odmawiając im natychmiastowego przyjęcia do NATO. 79 % badanych przez OBOP uważa, że Polska powinna starać się o wejście do NATO.

• • •

Sejm zmienił ustrój Warszawy. Stolica będzie się składać z Gminy Centralnej podzielonej na dzielnice i 10 gmin obrzeżnych. Centrum odpowiada mniej więcej obszarowi Warszawy przedwojennej.

Setny numer "GŁOSU"

"Głosie" mój ojczysty,
Ty jak źródło czysty,
Oczy nam otwierasz,
Już w setny raz.
W mękach urodzony,
Bogiem ocalony,
Polakami znany,
Do deski czytany.
Bądź nam zawsze gościem
Na rozwój polskości.
Tobą my bogaci,
Idź ze dalej, bracie.
Redakcji Twojej
Wiele szczęścia, zdrowia
I skutecznej pracy
Życzą Rodacy

Feliks WARAKSA

"ZŁOTA DZIESIĄTKA": wariant grodzieński

Prezes ZPB Tadeusz Gawin wśród liderów życia społecznego regionu.

Ciąg dalszy ze str. 1

Jak widzimy zdecydowanie przodują S. Domasz i A. Milinkiewicz. Następnego pretendenta Tadeusza Gawina włączyło do "dziesiątki" 7 respondentów. Jest to niemały sukces przewodniczącego organizacji polskiej na Białorusi, to znaczy że jako polityk sprawdził się i jest osobą znaną szerokiemu ogółu.

Niektórzy działacze, którzy uzyskali jednakową ilość punktów, otrzymali różną lokatę. Zależy to od tego, ile razy dana osoba była nazwana przez respondentów.

A oto politycy, których nazwano ponad dwukrotnie, lecz nie trafili oni do "dziesiątki": W. Siemionow (2,1), były I sekretarz Obwodowego Komitetu KPB, obecny prezes Politycznego Komitetu Wykonawczego PKB; A. Janiec (1,9), przewodniczący Rady Rejonowej w Smorgoniach; A. Pietkiewicz (1,8), kierownik katedry Uniwersytetu Grodzieńskiego; W. Zadala (1,5), wiceprzewodniczący Grodzieńskiego Obwodowego Zjednoczenia Radiotelewizyjnego; H. Krupienko (1,4), przewodniczący Rady Miejskiej w Grodnie.

Pośród 28 pretendentów przeważają przedstawiciele struktur władzy - 9 osób, następnie uplasowali się przywódcy partii i ruchów - 5 osób oraz uczeni - 4 osoby. Bardzo mało jest kierowników zakładów przemysłowych, ekonomistów, dziennikarzy, działaczy kultury i związków zawodowych.

Z pośród 42 Deputowanych obecnej Rady Najwyższej, reprezentujących nasz obwód, nazwano zaledwie 4 osoby.

12 osób umownie można zaliczyć do demokratów, 6 - do zwolenników idei komunistycznej, 10 - do centrystów.

Możliwie iż znajdą się sceptycy, których te wyniki nie będą zadowalać. Cóż, na przyszłych wyborach uzyskamy bardziej dokładną odpowiedź...

Jan PRZYWROCKI

Aktor z Mohylewa Leonid Podbereski jest aktywnym działaczem miejscowego Oddziału ZPB, który odradza polskość na terenach Mohylewszczyzny. **Fot.Michał ANISZCZENKO.**

PRACUJĄ NA PRZYSZŁOŚĆ

Z całego serca pragnę podziękować tym osobom, które czynnie przyczyniają się do odrodzenia naszej duchowej ojczyzny.

Nikt nie może przejść obojętnie po centralnej ulicy wsi Siejłowicze rejonu nieswieskiego koło powstałego z ruin kościoła. W okresie wstrętnego totalitaryzmu świątynia ta została przerobiona na spichlerz. Nie mogli okoliczni mieszkańcy patrzeć obojętnie na to barbarzyństwo. Cieszymy się, że nadszedł czas, kiedy zaistniała możliwość odbudowy świątyni, która służyła naszym ojcom i dziadom i będzie nadal służyć przyszłym pokoleniom.

Miejscowa społeczność wyraża wdzięczność przedstawicielom władz miejscowych, że nie pozostali głusi, a zrozumieli potrzeby mieszkańców. Dziękujemy przewodniczącemu gospodarki p. A. Bułydze za pomoc w postaci materiałów budowlanych oraz przewodniczącej sielsowietu p. T. Klusiłowej za pomoc.

Szczególne uznanie należy się tym ludziom, którzy niegdyś stracili dużo sił i zdrowia pracując za marny grosz w swe najlepsze młode lata, a teraz z podwójną energią i odmłodzoną duszą pracują dla przyszłości, odradzając to co zostało zniszczone. Są to Józef Kiraszów, Stanisław Ćwirko, Franciszek Sawicki, Stanisław Sawicki, Czesław Sawicki, M. Kabańkiewicz, Franciszek Kierasz, Kazimierz Niekrasz, Adam Gryniewicki, Józef Myślicki, S. Sawicki i inni.

Chylę przed Wami czoła, życząc wytrwałości i Bożej łaski.

Stanisław ĆWIRKO

SERDECZNIE DZIĘKUJĘ

Za pośrednictwem "Głosu znad Niemna" pragnę złożyć serdeczne podziękowanie wszystkim pracownikom ZPB w Grodnie, za udzieloną dla mnie jak materialną tak i moralną pomoc.

Jestem osobiście wdzięczny p.p. Kozłowskiemu, Apoloniuszowi Wolińskiemu,Antoninie Waniszewskiej.

Wszystkim pracownikom naszej gazety "Głos znad Niemna" życzę: dużo pomyślności w pracy i w życiu osobistym. Pozdrawiam z wydaniem setnego numeru tak ciekawej gazety.

Józef BIENIESZEWSKI
Wasilewicze
rejon grodzieński

POZDRAWIAMY SWEGO NAUCZYCIELA

Korzystając z okazji Świąt Wielkanocnych, chcielibyśmy wyrazić podziękowanie Panu Andrzejowi Janulewiczowi, nauczycielowi 2 klasy polskiej Sopoćkińskiej szkoły średniej.

Jest Pan dla nas wzorem nauczyciela, człowieka, który dla swoich wychowanek oddał całego siebie. Pan Andrzej poświęca dzieciom każdą wolną chwilę. W pracę ze swoimi dziewczynkami wkłada całe serce, do każdej podchodzi ze zrozumieniem i miłością.

Ucząc w języku polskim, odkrywa przed swoimi dziećmi to, co najpiękniejsze w kulturze polskiej, uczy widzieć piękno kraju rodzinnego.

Dziękujemy Panu z całego serca.

Uczniowie i rodzice.

Wiersz napisany przez wychowankę Pana Andrzeja, uczennicę drugiej klasy Natalię IGNATOWICZ.

Jestem zakochana
W błękit nieba jasny
i w obłoki białe
jestem zakochana.
W krzyk żurawi w locie
i w biedronkę małą
jestem zakochana.
W kolorową tęczę
i w blask słońca z rana
jestem zakochana.
W deszcz wiosenny ciepły,
w jabłoneczkę białą
jestem zakochana.
W takie piękne życie,
które Pan Bóg daje,
jestem zakochana!

POLSKA WIELOPARTYJNA

Forum Ludzi Zdrowego Rozsądku, Konfederacja IV Rzeczypospolitej Korona Polska, Kongres Eskimosów Polskich - to nazwy niektórych zarejestrowanych ostatnio partii politycznych. Jest już 238 partii. Tyle do tej pory zarejestrował warszawski Sąd Wojewódzki.

Nie znaczy to, że wszystkie te partie działają, bądź chociby istnieją. Sąd bowiem nowe ugrupowania rejestruje, a nie zajmuje się wyrejestrowywaniem tych, które umarły śmiercią naturalną.

Od początku 1994 r. przybyły cztery nowe partie. Są to: Konfederacja Republikanów, Front Narodowej Samoobrony, Ruch Moja Ojczyzna oraz Stronnictwo Ludowo-Narodowe. W końcu ub. r. rejestracje uzyskały: Zjednoczenie Polskie RdR, Konfederacja IV Rzeczypospolitej Korona Polska, Partia Wolnych Demokratów, Nowa Prawica Polska, Forum Ludzi Zdrowego Rozsądku i Kongres Eskimosów Polskich. Sąd w kilku przypadkach odmówił rejestracji, co dotknęło m. in. grupę młodych ludzi pragnących założyć Akcję Absurdalną.

MOŻE KTOŚ COŚ WIE O DOKTORZE ROSTOWSKIM

Jestem prezesem Rady Towarzystwa Języka Białoruskiego rejonu Zawodzkiego w Mińsku, pracuję w komitecie Związków Zawodowych Zakładów Samochodowych. Interesuje mnie język polski. Próbuję nauczyć się go dzięki Waszej gazecie, którą od dwóch lat prenumeruję. Imponuje mi stanowisko gazety w dziele odrodzenia naszej Ojczyzny , jej państwowości, walka o język państwowy - białoruski, który powinien jednoczyć wszystkie narodowości naszej wspólnej Ojczyzny - Białorusi, a nie język kraju wschodniego. Z ciekawością czytam artykuły na tematy historyczne. W związku z tym mam do Was i do Czytelników pytanie.

We wsi Babajedowo w rejonie Siennieńskim obwodu Witebskiego na cmentarzu znajduje się pomnik z czarnego granitu z ozdobami z napisem w języku polskim: "Doktor Tomasz Rostowski, ur. 1840 r., zm. 1897 r. Pokój jego duszy". Pomnik został wykonany w Witebsku. Na początku ostatniej wojny pomnik i grobowiec były obrabowane. Są ludzie, którzy wiedzą, kto jest do tego zdolny i możliwie jest sprawcą.

Mnie natomiast interesuje kim był Tomasz Rostowski, dlaczego chciał by go pochowano w tej wsi, zapewnie rodzinnej. Zwłoki zmarłego, jak świadczą ludzie, przywieziono z Petersburga.

Czyżby zasłużył on na niepamięć potomnych? Pomnikiem nikt się nie opiekuje. Czy znajdą się osoby u nas lub zagranicą, które mogłyby udzielić niezbędnych informacji, dotyczących postaci T. Rostowskiego by powrócić jego imię z krainy zapomnienia?

Mikoła ŁAWICKI
Mińsk ul. Artylerzystów 9-62
Tel. 24 - 69 - 13.

WIADOMOŚCI Z POLSKI

GOSPODARKA CZEKA NA GOSPODARZA

W lutym br. doszło do konfliktu między premierem Waldemarem Pawlakiem a wicepremierem od spraw gospodarczych i ministrem finansów Markiem Borowskim. Bezpośrednim detonatorem konfliktu było zwolnienie Stefana Kawalca, wiceministra finansów przez premiera. Waldemar Pawlak nie uzgodnił swej decyzji z Markiem Borowskim, szefem Stefana Kawalca. Wicepremier uznał to za naruszenie jego kompetencji i podał się do dymisji. Ponieważ premier reprezentuje PSL, a Marek Borowski SLD, doszło do konfliktu między tymi siłami politycznymi, będącymi fundamentem koalicji rządowej. Konflikt przezwyciężono i utrzymano zasadę, że opróżnione stanowisko wicepremiera do spraw gospodarki i ministra finansów ma obsadzić kandydat SLD. Jednak znalezienie odpowiedniego kandydata nie było łatwe. Nie dlatego, że brakuje ludzi o odpowiednich kwalifikacjach, ale dlatego, że prezydent Wałęsa zechce wykorzystać tę okazję do wywarcia nacisku na koalicję.

Tymczasem wiele spraw gospodarczych wymaga decyzji rządu. Np. bardzo ważna jest nowa polityka w sprawie prywatyzacji przemysłu. Zmiana zasad prywatyzacji, wprowadzonych i realizowanych przez "solidarnościowy" układ władzy była jednym z haseł wyborczych Socjaldemokracji RP, głównej siły SLD). Szczególnie krytykowano "odgórny" sposób prywatyzacji realizowany przez b. min. Lewandowskiego. Nowy minister, Wiesław Kaczmarek (SDRP), uważa, że decyzje co do poszczególnych fabryk powinny podejmować same przedsiębiorstwa - dyrekcje i związki zawodowe - pod nadzorem Ministerstwa Przekształceń Własnościowych. Innego zdania jest Marek Pol, minister przemysłu. (Jest on członkiem Unii Pracy, która nie należy do koalicji rządowej). Uważa on, że rządowy projekt nowej ustawy prywatyzacyjnej powinien dawać większe prawo wojewodom i prezydentom miast. Główny argument min. Pola polega na tym, że wiele firm długo jeszcze musi czekać na nabywcę. Ministerstwo czy inny organ założycielski musi ponosić odpowiedzialność za stan firmy, jej dochody i zatrudnienie załogi.

Rząd nie może podjąć decyzji co do projektu zmian w ustawie prywatyzacyjnej również z tego powodu, że wciąż brak w nim wicepremiera do spraw gospodarczych. 4 marca przywódca SLD Aleksander Kwaśniewski przedstawił premierowi Pawlakowi kandydaturę Dariusza Rosatiego, członka SDRP, na oba wakujące stanowiska. Ma lat 48, jest profesorem ekonomii Szkoły Głównej Handlowej. Podczas stanu wojennego pełnił obowiązki sekretarza komunistycznej PZPR na tej uczelni. Jest obecnie stałym współpracownikiem Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych. Wielokrotnie był ekspertem międzynarodowych organizacji gospodarczych i finansowych. Wkrótce zapadnie decyzja w tej sprawie. (TK)

ZMIANY W WARSZAWIE

Sejm przyjął 18 marca ustawę o nowym podziale Warszawy na dzielnice i zasadach samorządu stolicy. Obecnie miasto jest podzielone na 8 dzielnic. Każda z nich ma radę gminy, która wybiera burmistrza dzielnicy. Nadrzędną instancją samorządową jest związek gmin stołecznych i Rada Warszawy. Dzielnice mają swe własne budżety i z nich składają się na wspólny budżet Urzędu Miasta. Prezydentem m. st. Warszawy jest od 1990 roku Stanisław Wyganowski.

Nowa ustawa dzieli Warszawę na 11 dzielnic. Dzielnica Warszawa -Centrum będzie mieścić się w granicach przedwojennej Warszawy i obejmie obszary po obu stronach Wisły. Na jej obrzeżach znajdzie się 10 dzielnic Warszawa - Białołęka, -Targówek, -Rembertów, -Wawer, -Wilanów, -Ursynów, -Włochy, -Ursus, -Bemowo i -Bielany. Burmistrz dzielnicy Centrum będzie jednocześnie prezydentem całej Warszawy, ale wybierać go będą tylko radni Centrum. Gminy będą wpłacały do kasy miasta składki oraz 50% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych. Z kasy będą finansowane wspólne inwestycje i wydatki. Przychody w poszczególnych dzielnicach w przeliczeniu na jednego mieszkanca będą się różniły nawet 10-krotnie. Kasa miejska ma wspomagać budżety gmin uboższych.

Za tą ustawą głosowały kluby koalicji rządowej PSL i SLD oraz Klub Unii Demokratycznej. Głosy przeciwko ustawie oddali posłowie Unii Pracy, Konfederacji Polski Niepodległej, grupy warszawskie SLD oraz proprezydenckiego BBWR. Senat najprawdopodobniej zaaprobuje ustawę. Partie, które się jej sprzeciwiły chcą zwrócić się do prezydenta Wałęsy, by postawił weto i ustawy nie podpisywał. Jego weto mogłoby być uchylone przez większość 2/3 Sejmu, co może okazać się trudne.

Tymczasem Rada Warszawy przyjęła budżet na rok bieżący. Wydatki mają wynieść 6,5 bln zł, zaś przychody 6,2 bln. Deficyt ma być pokryty przez nadwyżki z lat ubiegłych. Największym wydatkiem będzie nadal budowa metra. Razem z dotacjami z budżetu państwa miasto wyda na ten cel 1,14 bln zł czyli 40% wszystkich wydatków inwestycyjnych. Inne wydatki to budowa al. Prymasa Tysiąclecia i trasy Toruńskiej (wjazd do miasta od strony Białegostoku przez Most Armii Krajowej, Żoliborz i Wolę do okolicy Dworca Zachodniego) oraz linia tramwajowa na Bemowo. Budżet Warszawy uwzględnia też sumę 15 mld zł pożyczki od rządu włoskiego na budowę spalarni śmieci. Poważną pozycją w budżecie Warszawy jest utrzymanie komunikacji miejskiej. Dochód ze sprzedaży biletów, ok. 1,5 bln zł, tylko częściowo pokrywa wydatki na ten cel.

Największa inwestycja Warszawy, czyli budowa metra, wchodzi w końcową fazę pierwszego etapu. Pierwsza linia metra połączy nowe, południowe dzielnice miasta Natolin i Ursynów z centrum w okolicy Politechniki i pl. Zbawiciela. Dyrekcja budowy zakupiła 40 wagonów w Rosji. Niedawno mieszkańcy Warszawy mieli okazję odbyć przejażdżki metrem. Regularną pracę metro rozpocznie w końcu bieżącego roku. (TK)

NOWA USTAWA O NAJWYŻSZEJ IZBIE KONTROLI

Najwyższa Izba Kontroli jest organem powoływanym przez Sejm dla kontroli działalności administracji państwowej. W warunkach sprzed roku 1989, gdy Polska była państwem totalitarnym, administracja samorządowa była traktowana jak państwowa, a cała bez mała gospodarka należała do państwa - NIK był instytucją kontrolną ogarniającą wszystkie dziedziny życia. Faktycznie jednak jego samodzielność była ograniczona przez wszechwładną partię komunistyczną, PZPR. Zniknięcie komunistycznego monopolu władzy spowodowało, że NIK stała się bardzo ważnym elementem funkcjonowania państwa. Nowa sytuacja, a szczególnie szeroki zakres działalności samorządu i prywatyzacja gospodarki wymaga jednak nowego określenia zakresu i form działalności NIK.

Prezesem NIK jest od dwu lat Lech Kaczyński, prawnik, dawniej działacz opozycji antykomunistycznej i "Solidarności". Razem z bratem Jarosławem powołali prowałęsowską partię Porozumienie Centrum. Partia ta prowadziła kampanię na rzecz wyboru Lecha Wałęsy na prezydenta RP. Po okresie bardzo bliskiej współpracy z prezydentem Lechem Wałęsą wskutek różnych konfliktów PC i obaj bracia Kaczyńscy znaleźli się w opozycji wobec obozu belwederskiego. Obejmując urząd prezesa NIK Lech Kaczyński zawiesił swą działalność polityczną. Nigdy nie zarzucano mu stronniczości w sprawowaniu tej funkcji.

NIK wypracowała projekt ustawy zaakceptowany i przesłany przez rząd Waldemera Pawlaka do Sejmu. Przewiduje on rozszerzenie zakresu działalności NIK na instytucje i firmy, wykorzystujące lub pobierające pieniądze z budżetu państwa. Dotyczy to przede wszystkim samorządu, który korzysta z dotacji na różne cele, np. szkolnictwo. Kontroli NIK podlegałoby również wykorzystanie sum wypłacanych z budżetu państwa firmom prywatnym wykonującym zlecenia państwowe, np. w budownictwie dróg i autostrad, budynków użyteczności publicznej itp. W debacie nad projektem, która odbyła się 18 marca przeciwko projektowi wypowiedział się tylko Klub Unii Demokratycznej, krytykując szczególnie poddanie firm prywatnych kontroli NIK. Większość posłów była za przesłaniem projektu do komisji, celem szczegółowej analizy. (TK)

POLITYKA ZAGRANICZNA POLSKI

Najważniejszymi wydarzeniami marca w polskiej polityce zagranicznej było parafowanie traktatu państwowego z Litwą i wizyta premiera Waldemara Pawlaka w Moskwie.

Po 1991 roku Polska zawarła traktaty ze swymi nowymi sąsiadami na Wschodzie i Północy - Rosją, Białorusią i Ukrainą. W traktatach tych uznano istniejące granice międzypaństwowe za nienaruszalne i zagwarantowano prawa mniejszości narodowych do własnej tradycji, oświaty i kultury.

Najtrudniejszą sprawą okazało się uzgodnienie traktatu z Litwą. Prace nad nim rozpoczęły się w styczniu 1992 r. W czerwcu 1993 roku rząd litewski umieścił w swym projekcie traktatu zapis potępiający zajęcie Wilna w roku 1919 przez oddziały gen. Lucjana Żeligowskiego. W konsekwencji przynależność ziemi wileńskiej do Polski miałaby być jej okupacją. Rząd polski nie mógł się zgodzić na takie włączenie ocen wydarzeń historycznych do traktatu, którego treść z natury rzeczy nie odnosi się do przeszłości, ale do przyszłości. Szczególnie, że w Polsce powszechna jest świadomość, że ziemia wileńska należała do Polski z woli jej mieszkańców wyrażonej decyzją demokratycznie wybranego Sejmu Litwy Środkowej, jak oficjalnie nazywała się wtedy ziemia wileńska. Rządowi polskiemu nie chodziło wyłącznie o sprawy formalne i prawdę historyczną, ale i o ewentualne konsekwencje sformułowania o polskiej okupacji. Mogłoby to dać podstawę stronie litewskiej do roszczeń o odszkodowania oraz mogłoby niekorzystnie wpływać na prawa majątkowe ludności polskiej zamieszkującej dziś Wileńszczyznę.

Wreszcie pod koniec lutego br treść traktatu została uzgodniona. Ministrowie spraw zagranicznych Andrzej Olechowski i Povilas Gylys parafowali 18 marca br. w Warszawie traktat o przyjaznej współpracy i dobrosąsiedzkich stosunkach. Jego treść zostanie ujawniona dopiero po podpisaniu w Wilnie przez prezydentów obu państw, prawdopodobnie w kwietniu. Z wypowiedzi min. Olechowskiego i wiceministra Iwo Byczewskiego, który traktat negocjował wiadomo, że traktat odnosi się do przeszłości tylko we wstępie. Bardzo ogólnikowo stwierdza się tam, że w przeszłości między obiema krajami dochodziło do konfliktów i użycia siły. Traktat zawiera zobowiązanie do przestrzegania standardów europejskich w sprawach mniejszości narodowych. Potwierdza się, że narodowość jest sprawą osobistego wyboru i nikt jej nie musi udowadniać. Nazwiska mają być pisane w brzmieniu języka danej mniejszości. Obie strony będą się wystrzegać działań zmierzających do asymilacji mniejszości. Traktat też przewiduje współpracę w dziedzinie gospodarki, wspólne inwestycje, w tym otwarcie nowych przejść granicznych.

Drugim ważnym wydarzeniem była wizyta premiera Waldemara Pawlaka, która złożył 15 marca w Moskwie. Towarzyszyła mu grupa biznesmenów. Celem wizyty było ożywienie kontaktów, a szczególnie wymiany handlowej. Wynosi ona obecnie zaledwie ok. 3 mld dolarów rocznie. W trakcie wizyty premierzy Polski i Rosji podpisali porozumienia w sprawie bezpieczeństwa atomowego i zatrudniania obywateli obu krajów. Premier Wiktor Czernomyrdin przyjął zaproszenie i przybędzie z wizytą do Warszawy w maju br.

Wizyty te przyczyniają się do lepszego zrozumienia między obu państwami. Źródłem nieporozumień stały się w ubiegłym roku zabiegi rządu polskiego o przystąpienie do Paktu Północno-Atlantyckiego (NATO). Jednak państwa zachodnie, członkowie NATO, a szczególnie USA nie kwapiły się do przyjęcia któregokolwiek kraju Europy Środkowo- Wschodniej. W czasie swej wizyty w Polsce prezydent Borys Jelcyn oświadczył, że Rosja nie sprzeciwia się udziałowi Polski w NATO. Jednak po zwiększeniu się aktywności tendencji nacjonalistycznych i militarystycznych w Rosji po grudniowych wyborach rząd rosyjski wyraził swoje niezadowolenie z powodu chęci krajów środkowo -europejskich wstąpienia do NATO. Ambasador Federacji Rosyjskiej w Warszawie wystąpił z najbardziej złowieszczą zapowiedzią: jeżeli nowy "mur berliński" stanie na Bugu, to Rosja zorganizuje "Nowe NATO", tworząc sojusz z Białorusią, Ukrainą i Chinami. W czasie swej wizyty w Polsce minister spraw zagranicznych Rosji Andrej Kozyriew lepiej trzymał się faktów. Potwierdził on nowe stanowisko Rosji w sprawie przyjmowania nowych członków przez NATO.

Sprawa ta stała się nieaktualna, gdy państwa zachodnie zaproponowały krajom zarówno Europy Środkowej jak i Wschodniej układ "Partnerstwo dla Pokoju", a oferta ta została przyjęta, co prawda bez większego entuzjazmu w Europie Środkowej.

Nowe trudności w stosunkach polsko- rosyjskich wynikły po wprowadzeniu w Rosji wysokich - ok. 30% - stawek celnych na żywność. Dla Polski eksport żywności do Rosji, szczególnie cukru, owoców, warzyw i przetworów mięsnych stanowi poważny element gospodarki produktami rolnymi. Nowe cła podniosą ceny żywności w Rosji. Polski eksport żywności do tego kraju ożywi się dopiero, gdy rynek rosyjski dostosuje się do nowych cen. W mniejszym stopniu nowe cła wpłyną na polski eksport soków owocowych i mrożonych warzyw i owoców.

20 marca przybył do Warszawy minister spraw zagranicznych Ukrainy, Anatolij Zlenko. Zarówno on, jak i min. Andrzej Olechowski podkreślali szczególne znaczenie i korzyści jakie wnosi współpraca polsko-ukraińska do stabilizacji sytuacji politycznej w tej części Europy. Obaj ministrowie podkreślali priorytetowe znaczenie tej współpracy w odniesieniu do stosunków z innymi sąsiadami obu państw. Uzgodniono, że Polska zbuduje cmentarz dla tysięcy oficerów polskich zamordowanych przez NKWD w Charkowie. Powołano zespół ekspertów dla konkretyzacji zawartych porozumień, m.in. w sprawie zbliżenia i współpracy rejonów przygranicznych. (TK)

LISTY NASZYCH CZYTELNIKÓW

KILKA SŁÓW O GAZECIE

Przypadkowo kupiłam "Głos znad Niemna" w kiosku i już w ciągu roku nie rozstaję się z nim. Na naszym rynku jest wiele czasopism, ale dla Polaków, którzy chcą być Polakami naprawdę z wielkiej litery, jestem pewna - to najlepsza gazeta. Mogę znaleźć tu wiadomości i historię, trochę wiedzy religijnej i trochę rozrywki. Dobrą cechą reprezentowanych tematów jest ich realizm.

Moją ulubioną jest druga strona gazety. "W kilku zdaniach" -to taki zda się "flesz na papierze", a oprócz tego, bardzo ciekawie podane fakty, reportaże, listy... Artykuły pod rubryką "Człowiek i wiara" są na tyle poważne, że nie potrzebują zbyt wielu słów. Do tego chciałabym dołączyć kilka swych uwag i propozycji. Wiem, że to gazeta Polaków Białorusi. Ale moim zdaniem, nikt nie może uważać siebie za człowieka wykształconego, nie znając historii swego kraju. Z tego powodu proponuję odnieść się z większą powagą do rubryki "Historia i współczesność". Gazeta mogłaby być źródłem wiedzy o Polsce, dodając takie, na przykład, artykuły: "Znani ludzie", (z dziedzin nauki, kina, polityki, literatury), czy "Polska i Białoruś w porównaniu". Dobrze, że w gazecie znalazło się miejsce dla relaksu. Konkursy, piosenki, rady, piękne wiersze - to wszystko warto poczytać. A jeżeli dołączyć sympatyczną krzyżówkę, humorystyczny horoskop, adresy młodzieży polskiej, która chciałaby znaleźć sobie przyjaciół z Białorusi, - nie będzie gorzej. No i zresztą wydaje mi się, że troszeczkę reklamy nigdy nie zaszkodzi. Oprócz tego, że czytelnik może, naprzykład, odnaleźć sobie pracę, czy dowiedzieć się o możliwości firm polskich na Białorusi, redakcja może po prostu zarobić. I ostatnie. Szkoda jedynie, że nie ma w Grodnie pisma dla młodzieży w języku polskim. Byłby to prawdziwy sukces.

Z okazji wydania setnego numeru wam składam serdeczne życzenia.

Zynaida PIETRUNIEWICZ
Grodno

MOŻE POMOŻECIE

Naszą gazetę "Głos znad Niemna" prenumeruję regularnie i przeczytuję ją po kilka razy. Z całego serca dziękuję jej wydawcom. Na tych terenach żyję od dzieciństwa, ukończyłem 6 klas szkoły powszechnej w Nowym Dworze powiatu Szczuczyńskiego.

W gazecie dużo się pisze o losach żołnierzy Armii Krajowej. Niektórych z nich z naszych terenów dobrze znałem, takich jak np. dwóch braci Dobryłków i dwóch braci Bylińskich. Z Dobryłkami z dzieciństwa kolegowaliśmy się i pamiętam, kiedy oni wstąpili do AK. Mnie wciąż dręczy myśl o losie Mańka (Mariana Dobryłki). Uczyliśmy się w jednej klasie i w ogóle był bardzo dobrym kolegą. Mietek Dobryłko zginął w akcji szczuczyńskiej, a o Marianie do dziś nie wiadomo. Moja żona mówiła, że ona dużo znała żołnierzy AK, ponieważ u nich w małym majątku Rogoczowczyzna (około Liebiodki) znajdował się sztab AK i był tam młody chłopak podobny do Mańka Dobryłki. Został on zabity około wsi Wajejkowce, ponieważ zapomniał hasła. Ale ja w to mało wierzę. Mnie się zdaje, że los Mańka Dobryłki można wyjaśnić, ponieważ jeszcze dzięki Bogu żyją niektórzy żołnierze AK.

Z Dobryłkami razem wstąpiło do AK dwóch braci Bylińskich. Żyje jeszcze Stanisław Byliński, od którego ja myślę że można dowiedzieć się o losie innych żołnierzy AK. Przy tym u Dobryłków była jeszcze siostra imieniem Dziunia. Jeżeli możecie, to prosze podać adres S. Bylinskiego, a ja z nim skontaktuję się.

Józef DANKOWSKI

Będąc piętnastoletnią uczennicą Weronika KORNIELUK najbardziej aktywnie rozpowszechniała pierwszy numer gazety "Głos znad Niemna" w Grodnie nie bojąc się nawet milicji. Dziękujemy Ci, Weroniko, za patriotyzm!

Fot.M. ANISZCZENKO.

WIĘCEJ O WIESZCZACH

Prenumeruję "Głos znad Niemna" od niedawna. Podoba mi się bardzo ten tygodnik. Z wypowiedzią p. J. Karpowicz nie zupełnie się zgadzam - aby więcej pisano o religii, kościołach, księdzach. Artykuły są zbyt obszerne, trudno utrzymać główną myśl. Dlaczego nic się nie pisze o polskich wieszczach ((Mickiewiczu, Słowackim, Konopnickiej i in.). Przesyłam starą piosenkę "Kalina", może komuś się spodoba.

Czytelniczka z Grodna

KALINA

Rosła kalina z liściem szerokim
Nad wodnym w gaju rosła potokiem
Drobny deszcz piła, rosę zbierała
W majowym słońcu liście kąpała.
W liściu korale miałaczerwone,
Z cienkich gałązek włosy splecione.
Tak się stroiła jak dziewczę młode
I jak w lusterko patrzyła w wodę.
Wiatr co dnia czesał jej długie włosy,
A oczy myła kroplami rosy.
U tej krynicy, u tej Kaliny
Jasio fujarki kręcił z wierzbiny.
I grywał sobie długo, załośnie,
Gdzie nad krynicą kalina rośnie.
I śpiewał sobie dana, oj dana!
A głos po rosie leciał co rana.
Kalina liście szerokie miała
I jak dziewczyna w gaju czekała...
A gdy jesienią w skrzynkę zieloną
Pod czarny krzyżyk Jasia złożono.
Biedna kalina znać go kochała,
Bo wszystkie swoje liście rozwiała.
Żywe korale rzuciła w wodę
Z żalu traciła całą urodę.

Autorem powyższego tekstu jest Teofil Lenartowicz

Od redakcji.
Za list i piosenkę dziękujemy. O wybitnych osobistościach kultury i nauki polskiej pisaliśmy już niejednokrotnie i będziemy nadal to robić przy każdej nadarzającej się okazji.

DLA KAŻDEGO SŁOWO POCIECHY

Ja prenumeruję gazetę "Głos znad Niemna" od trzech lat. Zawdzięczam to naszemu Ojcu Lucjanowi Pawlikowi, który rozpowszechnił gazetę wśród parafian. Nasz kochany Ojciec Pawlik pracuje w parafii Zadoroskiej od 1957 roku. Ciężki los przypadł mu w udziale, przyjechał do nas, a nie ma gdzie zostawić swoich rzeczy, plebania rozebrana i w pobliżu nie ma żadnego domu. Wynajął mieszkanie bardzo daleko od kościoła, następnie zajął maleńką chałupkę bliżej kościoła odremontował ją i tak żył.

A ileż było kłopotów by otrzymać parę arów ziemi pod budowę domu. Przy budowie pracował sam, pomagali mu parafianie. Teraz ma już 80 lat, codziennie odprawia 2 Msze św. , od ósmej rano do jedenastej przebywa zawsze w kościele, a w niedzielę do wieczora. Powoli z uszanowaniem i pobożnością sprawuje ofiarę Mszy św. , głosi ładne kazania, pośród zimna , bo nasz kościół nie jest ogrzany. Kolędując po parafii, odwiedza nasze domy i poświęca. Dla każdego ma słowa pociechy, udziela rad, szuka dusz zgubionych i zatopionych w grzechach, jak dobry Pasterz nie spocznie aż przyprowadzi wszystkich do swojej owczarni. Dba o chorych i staruszków, ażeby nikt nie został bez spowiedzi wielkanocnej, bywa że nieraz 20 osobom udzieli św. Sakramentu. Wraca strudzony i wyczerpany, ale wesoły i szczęśliwy, że spełnił polecenie Chrystusa. Oto wzór dla wszystkich kapłanów. Oby wszyscy klerycy, którzy będą wyświęceni na kapłanów starali się upodobnić do naszego Ojca Lucjana.

Maria HRYDZIUSZKO
Wieś Boryskowicze
Rejon głębocki

PROSIMY O POMOC

Zwraca się do Was stały czytelnik "Głosu". Pochodzę z parafii Bielickiej rejonu lidzkiego. U nas w Bielicy nie ma kościoła. Modlimy się w kaplicy na cmentarzu. Jest ciasno i duszno, starsze osoby źle to znoszą.

Były kościół bolszewicy zburzyli. Chcę za pośrednictwem "Głosu znad Niemna" zwrócić się do katolików z Polski, Stanów Zjednoczonych i Kanady o pomoc w sprawie budowy nowego kościoła w Bielicy.

Jan URBANOWICZ
Rejon lidzki

Wszystkim naszym Czytelnikom i autorom listów do Redakcji serdecznie dziękujemy i zapraszamy do stałej współpracy, aby nasz "Głos" był jak najbardziej szczerym głosem Polaków Białorusi!

GDY POWRACAM W LATA MINIONE

Wieś Krasne leży w północno-zachodniej części rejonu szczuczyńskiego, w malowniczej okolicy. Z jednej strony do wsi przylega duży las, który ciągnie się na dziesiątki kilometrów. Z drugiej strony toczy swoje wody rzeka Niewisza. Do wsi przylegają moczary. Podczas wiosennych i jesiennych rozlewisk wieś okazywała się jakby na wyspie, zwłaszcza w przypadku gdy przybór wód znosił most na rzece. Wówczas jedynym środkiem łączności ze światem stawała się łódka. Oczywiście, że stwarzało to duże niedogodności mieszkańcom wsi. Pocieszeniem było to, że w rzece była obfitość ryb, a moczary były królewstwem dzikich kaczek i innego ptactwa.

Teraz po pracach melioracyjnych dużo się zmieniło. Moczary osuszono, krzaki i olszynki wyrąbano i ... wieją wiatry niosąc tumany kurzu.

Mieszkańcy od wieków prowadzili spokojne życie, łowiąc ryby, hodując zwierzęta domowe, zatrudniając się przy pracach w lesie. Lecz przyszła "sowieckaja właść" i życie poszło inaczej. Ta "właść" wkrótce dała znać o sobie. Pierwszą ofiarą był młody chłopiec Bolesław Powajbo. Miał on rewolwer ręcznej kowalskiej roboty, którym często bawiliśmy się. Pewnego dnia przyszli enkawudziści, zabrali zabawkę i chłopca. Otrzymał dwa lata więzienia. W rodzinne strony już nigdy nie wrócił, po wojnie został w Polsce, osiedlił się w okolicy Częstochowy.

Drugą ofiarą wojny był Wojciech Powajbo, który nie wrócił z prac fortyfikacyjnych koło Grodna.

A na czym polega wina rodziny gajowego Franciszka Kalety, który mieszkał w naszej wsi. Pełnił on sumiennie swoje obowiązki, dbał o las. W 1939 r. poszedł na wojnę, podczas okupacji niemieckiej był gdzieś w partyzantce. Władza radziecka patrzała na jego rodzinę jak na "wrogów ludu". Żoną z trojgiem dzieci (najmłodsze miało dopiero roczek) wywieziono w 1941 r. na Syberię do Kraju Krasnojarskiego. Tam przeszli prawdziwą gehennę. Najmłodszy Józek nie wytrzymał i pozostał tam na zawsze, jak tysiące innych ofiar ludobójstwa. Po wojnie rodzina wróciła do Polski, tam się spotkali z ojcem i osiedlili w Elblągu.

Antoni ŻDANKO
Nowy Dwór

ZAWDZIĘCZAJĄC PREZESOWI

Zawdzięczając Prezesowi Oddziału ZPB w Pińsku p. Wiktorowi Mostkowi, który z własnej inicjatywy zaprenumerował nasze polskie pismo, prawie wszystkim członkom Związku, dowiadujemy się regularnie o naszych polskich sprawach.

Bardzo często po przeczytaniu boli nas serce, od poruszonych bolesnych wspomnień.

I również cieszymy się z tego , że możemy na spotkaniach śpiewać w ojczystym języku ulubione piosenki. Ze nasze dzieci studiują w Kraju, a wnuki jadą do Polski, aby spędzić wakacje i poznać piękny nasz Kraj. Uczą się polskiego języka. Mamy w mieście niewielką polską bibliotekę.

W naszym ukochanym starym Pińsku jest nas niewielu. Zabrała - Syberia, repatriacja. Pozostała mała garstka Polaków, którzy los swój związali na zawsze z ziemią swoich dziadków i rodziców.

Zachowaliśmy ojczysty język i wiarę. W naszych metrykach urodzenia w rubryce "narodowość" jest zapisane - "Polak". Tak samo przeniesiono do paszportów.

Za czasów bolszewizmu musieliśmy znieść wiele prześladowań i zniewazania.

Ośrodkiem polskości w Pińsku, była nasza kochana katedra. Wieloletni nasz duszpasterz dzisiejszy arcybiskup Kazimierz Świątek - Wielki Polak i patriota, dopomógł nam przeżyć ciężki okres naszego życia.

Mężnie znosiliśmy wszystko.

A więc nie bójmy się dzisiaj pokazać swój paszport z narodowością - Polak.

Jest to dla nas sprawa honoru.

Niech nas znają i szanują przybysze. Niech nasza odrodzona Ojczyzna, u schyłku naszego życia , osłoni nas płaszczem swej opieki.

Urszula SZYMAŃSKA
Pińsk

LISTY NASZYCH CZYTELNIKÓW

POWRACAJĄC DO KRAINY WIATRAKÓW...

Przy spotkaniu z ziomkami, którzy często przyjeżdżają do Grodna w różnych sprawach, z wielkim zainteresowaniem wysłuchuję ich relacji z Odelska. I gdy sam bywam w rodzinnych stronach zawsze miło mi jest pogawędzić z ziomkami, dowiedzieć się o problemach życia codziennego, odwiedzić rodzinę, kościół, chwilą zadumy uczcić pamięć bliskich na cmentarzu.

Po każdej podróży do Odelska pozostają zawsze miłe wspomnienia. Swymi refleksjami chcę się podzielić z innymi, utrwalić je na papierze... W taki oto sposób zaświtała myśl, by gromadzić informacje o moich ziomkach.

Każdy mieszkaniec Odelska dobrze zna rodzinę państwa Piaseckich - jedyną parę małżeńską, która przeżyła wspólnie 78 lat. Pani Katarzyna zmarła jesienią 1993 r., przeżywszy 102 lata. Głowa rodziny - p. Kazimierz Piasecki 4 marca 1994 r. obchodził swój jubileusz - setną rocznicę urodzin.

Jak większość mieszkańców wsi rozpoczął pracę od wczesnej młodości. Jako 15-letni chłopak udał się na zarobki do Petersburga, gdzie w ciągu 6 lat pracował w garbarni. Przed Rewolucją Październikową powrócił do Odelska, gospodarował na własnym gospodarstwie. Mając 22 lata ożenił się. Wychował czworo dzieci. Najstarszy syn Nikodem, który ma 78 lat, mieszka w Odelsku. 75-letni syn Wacław mieszka w Białymstoku. Córka Anna (67lat) mieszka w Grodnie. Pan Kazimierz mieszka w rodzinie najmłodszego 65-letniego syna Antoniego.

Rodzina żyje i pracuje w zgodzie. U Piaseckich zawsze panuje atmosfera życzliwości i wzajemnego szacunku, oraz religijności. Synowie Nikodem i Antoni śpiewają w kościelnym chórze.

W licznej rodzinie Piaseckich jest 14 wnuków i wielu prawnuków.

Podczas każdego pobytu w miasteczku zawsze stwierdzam coś nowego, dobrego. Za ostatnie dziesięciolecia zbudowano wiele budynków o przeznaczeniu gospodarczym i kulturowym, uporządkowano i zaasfaltowano drogi. Wyrosło wiele nowych solidnych domów mieszkalnych.

W kościele panuje zawsze wzorowy porządek. Zbudowano nową plebanię, uporządkowano miejscowy cmentarz. Zawdzięczając to mieszkańcy zdolnościom organizacyjnym młodego księdza Jana Kozaka, który cieszy się ogromnym szacunkiem wśród parafian, stale utrzymuje ścisłe kontakty z młodzieżą. Więcej by takich ludzi jak ksiądz Jan - wówczas inne mielibyśmy życie.

Kazimierz ŁOKIĆ

Grodno

NIE ZABILI DUCHA WIARY

We wsi Kamień był drewniany kościół p. w. Św. Piotra i Pawła, zbudowany w 1679 r. 14 maja 1944 r. spalili go partyzanci sowieccy. Odtąd ludność zbierała się na modlitwy po domach, czasami udawała się do kościołów w Rubieżewiczach i Derewnie.

Po upadku ustroju komunistycznego dzięki staraniom p. Jana Wierzbickiego oraz pomocy kierownika kołchozu p. Lenkiewicza parafianie 14 maja 1990 r. rozpoczęli odbudowę świątyni. Poświęcenia miejsca pod główny ołtarz oraz kamienia węgielnego dokonał ksiądz Okołotowicz. Przy budowie codziennie pracowało 60 osób w różnym wieku, każdy chciał wziąć udział w tej budowie. W 1992 r. budowę zakończono i w dzień Św. Piotra i Pawła odbyło się uroczyste poświęcenia kościoła. Na uroczystość przybył arcybiskup Kazimierz Świątek i wielu księży. Centralną ulicą wiodącą do świątyni ludność ozdobiła barwnymi wstążkami, zielenią i kwiatami. Gdy odezwał się dzwon to prawie wszyscy nie mogli powstrzymać się od łez.

S. BODAK

Wieś Kamień rejon wołożyński

Wiktoria KORKUĆ uczy się w 11 klasie 10 grodzieńskiej średniej szkole i jest zauroczona poezją Adama Mickiewicza, którą często recytuje na szkolnych imprezach. ***Fot. M. ANISZCZENKO.***

CZY JEST JESZCZE CZAS?

Woronowska ziemia na której mieszkamy łączy wiele narodów - Białorusinów, Litwinów, Żydów, Polaków. To nasza ziemia ojczysta, stąd nasze korzenie. Z naszej ziemi wywiódł się sławny ród Narbuttów - Teodora, autora słynnej "Historii narodu Litewskiego", naukowca i patrioty i jego syna Ludwika, bohatera powstania styczniowego. Tu w XVII wieku otworzyli swoją szkołę słynni arianie. Była to jedna z pierwszych ariańskich szkół w Rzeczypospolitej. A jedyny zameczek obronnego typu na Białorusi, wzniesiony w 1611 r. w Gojcieniszkach przetrwał przez wieki do dziś. Ale ... w zameczku obecnie znajduje się szpital dla chorych umysłowo. Czyż nie zakrawa to na barbarzyństwo.

"Nie ma szacunku dla swojej kultury - nie ma przyszłości dla narodu" - ileż razy o tym mówiono... Naród nadal nie zna swoich bohaterów, swoich pisarzy i poetów. Mówimy o tej ziemi, która na wieki pozostanie w pamięci narodu polskiego, dzięki geniuszowi Adama Mickiewicza, ziemi która dawała natchnienie wieszczowi, ziemi która nadal pozostaje "terra incognito". Tu w Bolcienikach przeszło życie wielkiej miłości Adama - Maryli z Wereszczaków, hrabiny Puttkamerowej. Jej prochy spoczywają na cmentarzu koło Bieniakońskiego kościoła, Jego - na Wawelu. Ale pamiętamy - gdyby nie Maryla, świat nie czytałby "Dziadów", "Pana Tadeusza" i wiele-wiele innych utworów Mickiewicza. Wielka Miłość natchniała wielkiego Mistrza. Hrabina Puttkamerowa... o niej wszyscy, albo prawie wszyscy wiedzą. A co pozostało na naszej ziemi jako pamiątka o tej wielkiej miłości? Jest gaik Maryli, jest "kamień Mickiewicza" z krzyżem, ale to prawie ruina. Istnieje jeszcze pałac Puttkamerów, w którym wiosną 1821 r. gościł Mickiewicz - miejsce ostatniego spotkania Adama i Maryli, miejsce pożegnania. Przypomnijmy słowa Mickiewicza - "tu cząstkę mej duszy zostawił". Teraz tam, w pałacu siedziba kołchozu im. Jurija Gagarina, który, jak wiemy jest i na zawsze pozostanie pierwszym kosmonautą, ale co wiąże jego nazwisko z naszą ziemią, wie tylko ten, kto narzucił kołchozowi tę nazwę. Piękny bolcienicki park jest zaniedbany, a kołchoz nie ma pieniędzy na jego renowację.

Mickiewicz marzył o takich czasach, "O, gdybym kiedy dożył tej pociechy żeby te księgi zbłądziły pod strzechy..."

Co zrobić, żeby "słowo stało się ciałem"? Odpowiedź prosta należy zwrócić przeszłość przyszłości. Wtedy będziemy dumni ze swoich przodków, którzy budowali wspólny dom, w którym było miejsce wszystkim ludziom czystego sumienia i dobrej woli. W Bolcienikach powinien powstać jeden z mickiewiczowskich ośrodków kultury. Wkrótce, bo już 24 grudnia 1998 r. słowiański świat i nie tylko słowiański będzie uroczyście obchodzić dwóchsetną rocznicę urodzin Wieszcza Narodu Polskiego. Tysiące miłośników twórczości Wielkiego Adama będą zwiedzać Nowogródek, Wilno, Kowno. A Bolcieniki?

Czyż nadal pozostaną siedzibą kołchozu Gagarina i tylko samotny "kamień Mickiewicza" pozostanie niemym świadkiem wielkiej miłości poety? I tylko wiersze miejscowego poety Michała Wołosiewicza będą wzywać:

"Ludzie, opamiętajcie się. Wielkość powinna trwać nadal.

Dla nas i naszych dzieci".

Kultura polska wzbogaca kulturę wszystkich narodów Białorusi i ma prawo do życia tak jak kultura białoruska, rosyjska, i in. Myślę, że czas jeszcze jest. Powinien powstać fundusz w sprawie narodowej - sprawie odrodzenie ośrodka kultury w Bolcienikach, związanego z imieniem Adama Mickiewicza. Wtedy turyści, którzy przyjeżdżają na autokarach ze wszystkich krańców świata do Bolcienik nie będą przerażeni tą spuścizną, która ich nadal tam wita.

Ryszard GRYSZKO, prezes oddziału Związku Polaków na Białorusi w Bieniakoniach

STAROŚĆ POTRZEBUJE OPIEKI

Starość nie jest chorobą. Natomiast wiele zależy od nas by w okresie starości nie gnębiły nas choroby. Na szczególną uwagę zasługują witaminy, które niebawem zawitają do naszych ogrodów w postaci nowalijek oraz takich dziko rosnących roślin jak pokrzywa, mięta, korzeń, dzikiej róży i in.

Co mi dolega?

Samotne życie, bez należytej opieki. Prosimy Boga, by nas zachował od nagłej i niespodziewanej śmierci... A takie fakty mają miejsce. Kobieta wyszła na ganek, lód, upadła. Pomocy nie było, zamarzła na śmierć. Inna zachorowała na zapalenie płuc. Przez trzy dni leżała w nieopalonym domu. Gdy przyjechała córka, było już za późno. Jest to okropne...

Dlaczego niedołężni starzy ludzie mieszkają samotnie? Dlaczego otacza nas znieczulica?

Władysława STAŃCZYK

Białynicze

BRAK ZROZUMIENIA CZY SZYKANY?

"W hołdzie nauczycielom i uczniom szkół powszechnych, seminarium nauczycielskiego, gimnazjum i liceum w Szczuczynie, tym, co życie swoje oddali za Ojczyznę w walce, oraz w więzieniach, łagrach i obozach zagłady, w walkach II wojny światowej 1939 -1945 r.

Wychowankowie

Szczuczyn 1993 r."

Tablica pamiątkowa takiej treści jest zainstalowana w kościele św. Teresy w Szczuczynie.

A było to tak.

W drugiej połowie 1992 r. otrzymałem list od kolegi z Warszawy Józefa Żygierewicza, z którym uczyłem się w szczuczyńskiej średniej szkole w latach 40-50 z propozycją uczczenia pamięci wszystkich uczniów i nauczycieli szkół rejonu Szczuczyńskiego, poległych w czasie II wojny światowej i zamordowanych w hitlerowskich i stalinowskich łagrach. Warszawianie pochodzący ze Szczuczyna zaproponowali zainstalować tablicę pamiątkową w Szczuczynie. Miejsce ulokowania tablicy proponowano ustalić nam - mieszkańcom miasta. Wydatki za wykonanie tablicy brali na siebie warszawianie. Nam pozostały jedynie sprawy organizacyjne. W marcu ub. r. więzień stalinowskich łagrów Marian Snopko przyjechał z Polski w gościnę do swojej rodziny w rejonie szczuczyńskim. P. Snopko odwiedził mnie i przekazał projekt tablicy pamiątkowej, który proponowano wykonać w dwóch językach - białoruskim i polskim. Uzgodniliśmy miejsce ulokowania tablicy - na budynku "uczebno-proizwodstwiennogo kombinata"(gmach byłego gimnazjum, później Szczuczyńskiej szkoły średniej). Wszyscy zgodzili się z tym, że lepszego miejsca w Szczuczynie nie trzeba szukać. Tam właśnie uczyli nauczyciele, a uczniowie uczyli się.

Ale zainstalować taką tablicę na budynku kombinatu nie było rzeczą łatwą.

Przewodniczącemu Rady Miejskiej nie zechciało się wziąć na siebie odpowiedzialności, poradził zwrócić się do Rady Rejonowej. A w rajispołkomie spytali:

- Co to są za ludzie, dla których chcecie wmurować tę tablicę pamiątkową?

- To są polegli w II wojnie światowej i zamordowani w więzieniach, łagrach i obozach hitlerowskich i stalinowskich uczniowie i nauczyciele szkół naszego rejonu.

- W takim razie tego, co chcecie napisać na tablicy, jest za mało. Należy wymienić wszystkie imiona i nazwiska, wówczas otrzymacie pozwolenie na wmurowanie takiej tablicy.

Koło się zamknęło. Zrozumieliśmy, że władze miejscowe nie życzą sobie mieć takiej tablicy w Szczuczynie. Po - pierwsze: nikt dziś nie potrafi ustalić imion wszystkich poległych i zamordowanych. Po - drugie: będzie niesprawiedliwie, gdy ktoś zginął, a nazwisko jego na tablicy nie będzie wymienione. Po - trzecie: jakich rozmiarów powinna być tablica, żeby umieścić na niej imiona i nazwiska wszystkich Białorusinów, Polaków, Żydów, Rosjan, Tatarów i innych narodowości, którzy nauczali i uczyli się w szkołach naszego rejonu i zginęli na wojnie, w obozach i więzieniach?

Wiedzieli czego chcieli ci ludzie, którzy żądali umieszczenia imion i nazwisk wszystkich, kto zginął na wojnie, w łagrach i obozach. Wiedzieli, że ustalenie tego jest niemożliwością. A to znaczy, że i tablicy pamiątkowej nie będzie.

Ale tablica znalazła swoje miejsce w kościele Szczuczyńskim. Ludzie, którzy zechcieli uczcić pamięć poległych i zamordowanych, znaleźli wyjście i osiągnęli postawiony cel.

Powstają pytania:

Co złego ujrzały władze miejscowe w Szczuczynie w chęci ulokowania na budynku uczebno-proizwodstwiennogo kombinatu takiej tablicy?

Dlaczego zamiast pomagać, przeszkadzają przy realizacji takich szlachetnych i potrzebnych inicjatyw?

Pod czyją fujarkę one tańczą?

Roman JANKOWSKI

Członek ZPB

Szczuczyn

WSPOMNIENIA

Grażyna LIPIŃSKA

JEŚLI ZAPOMNĘ O NICH...

ODCINEK XI

Zwarta kolumna więźniów jest oddalona od nas o 40 metrów. Co chwila odrywa się od niej kulejący cień człowieka i idzie coraz wolniej... wolniej... Gdy dochodzimy do krańca miasta, liczba maruderów jest już duża. Pogarbieni, kaszlący, ciągnący z trudem nogi, w świetle płomieni podobni są do tragicznych gnomów. Tuż za nami silny oddział eskortującego nas konwoju: - Biegom ! Biegom !

Raz po raz jeden z sołdatów przyskakuje do najbardziej odstającego i wali go z góry kolbą karabinu. Uderzeni padają. Słyszymy skarżące się: - Boże... Panienko Najświętsza... i suchy trzask karabinu . Wśród wielu maruderów spostrzegam wlokącą się panią Wandę Matkowską, która w celi wywróżyła z naszych snów dzisiejszą wojnę. Siada teraz na środku gościńca i jęczy: - Nie mogę już... dobijcie...

Strzał. Koło mnie ciągnie nóżęta trupio blady czternastoletni chłopczyna. Na jego spodniach niebieskie wypustki - gimnazjalista. Wyciąga do mnie chudziutkie ramię. Słyszę głos pani Borkowskiej: - Puśćcie mnie. Ratujcie innych. Pomału zwalniam spod uścisku Geni moje ramiona i dłonie, aby chwycić ramię dziecka. Ale słyszę wtedy żarliwy szept Geni:

- Ratujmy matkę oficerów polskich. - I znowu silnie obejmuję panią Leontynę Borkowską.

- Raz... dwa... trzy... cztery...Raz... dwa... trzy... cztery... Za pół minuty jęk dziecka: - Mamo... - i wystrzał karabinu. Kilka kilometrów za miastem naczelnik etapu objeżdża na koniu całą kolumnę. Złym spojrzeniem obejmuje naszą trójkę. Czujni sołdaci zbliżają się z wycelowanymi do nas lufami. Wargi pani Borkowskiej poruszają się w modlitwie.

- Puśćcie staruchę! - rozkazuje nam ostrym tonem. Nie wytrzymuję i wołam z rozpaczą: - To nasza matka! - Jaki jest jej paragraf? - pyta. Ogarnia mnie wściekłość. Jeszcze w momencie śmierci będą pytać o paragrafy. Ale harcerski refleks Geni jest szybszy: - Sprzedała kilogram słoniny. Spekulacja - odpowiada spokojnym głosem.

Komandir rzuca rozkaz sołdatom: - Nie strzelać do staruchy i odjeżdża. Karni żołnierze lżąc panią Leontynę odsuwają się od nas. Układamy panią Borkowską przy rowie. Idąc wolno oglądamy się póki ostatni sołdat nie przeszedł koło leżącej. W pobliżu bielą się chaty białoruskich wieśniaków. Pomogą.

Od zachodu za naszymi plecami pokazują się samoloty niemieckie. Sołdaci krzyczą: - W lewo! W lewo! - i spychają nas na łąkę.

- Łożis! Padnij! - brzmi następny rozkaz. Wysoka trawa jest miękka, chłodna, wilgotna, z rozkoszą zanurzamy w niej umęczone twarze, spijamy resztę rosy, ssiemy wonny miąższ zieleni. Wyciągnięte nogi i kręgosłupy odprężają się. Samoloty lecą nisko wzdłuż szosy, wypluwając z korpusów wielkie ciemne krople bomb. Ogłuszające trzaski rozrywają powietrze. Kilka bomb uderza w gościniec, tam stoją porzucone przez kryjących się pasażerów samochody. Wybucha benzyna w motorach, dwa samochody stają w płomieniach. Na szczęście gryzący dym płynie w przeciwną stronę. Leżymy już długie minuty. Przymykam powieki - nie ze strachu tylko z pragnienia pełnego wypoczynku. Patrzę z wdzięcznością na niemieckie samoloty, nie zdając sobie sprawy, że każdej chwili sznury ich bomb i lufy ich karabinów mogą być skierowane w nas.

Szum skrzydeł ustaje. Eskortujący nas żołnierze podnoszą się ociężale - oni również są zmęczeni. My ciągle leżymy.

Wreszcie porywa nas na nogi gromki okrzyk kilkudziesięciu żołnierzy: - Podiooom!!! Koniec stachu i koniec wypoczynku. Maszerujemy dalej szerokim gościńcem w kierunku Mohylewa.

Nie wiadomo czy ginącym ze zmęczenia więźniom dodało sił kilkunastominutowe leżenie na łące, czy pomoc młodych i zdrowych Litwinów, ale odgłosy wystrzałów, likwidujących odstających na tyłach więźniów, są jakby rzadsze. To jednak nie świadczy, że zmniejszyły się w stosunku do nas represje naszych katów. Pierwsi dali nam znać o tym Litwini, którzy cofnęli się z czoła pochodu i kryjąc się wśród Polaków ostrzegają nas:

- Czekiści wypatrują najsilniejszych, wyciągają ich z szeregów i rozstrzeliwują w rowie.

Tak to jest: słabi opóźniają marsz, a silni zagrażają państwu sowieckiemu. Jednych i drugich trzeba niszczyć. Już i między nami krążą enkawudyści, podsłuchują, obserwują. Teraz chwytają wysokiego, o pysznym wojskowym wyglądzie Litwina (podobno pułkownika wojsk litewskich), wyciągają na bok... Słyszymy głośny rozkaz: - Łożis! i ostre dwa strzały. Za chwilę wyciągają nową ofiarę i znowu. Drętwiejemy jak pod mroźnym podmuchem, ścieśniamy nasze szeregi, kobiety zasłaniają mężczyzn. Rozlega się ostry protest Zuzi. Enkawudyści odrywają od niej Władka. Ona trzyma go mocno i odpycha ręce wrogów:

- Nielzia ! - krzyczy - Eto moj syn ! - Proszę nie narażać siebie - mówi spokojnie Władek. Delikatnie uwalnia się z uścisku Zuzi. - Powiedzcie mamie! - słyszymy jego głos skierowany do nas. - Patrzmy na niego! - woła Zuzia - może powie swe nazwisko. Wysuwam się z Zuzią na brzeg szosy. Władek jest tuż - zaledwie o 20 kroków od nas. Przy nim dwaj enkawudyści z wyciągniętymi naganami.

- Łożis! - wrzeszczą. Władek przyklękuje żegnając się znakiem krzyża. Obalają go brutalnie i strzelają w tył głowy. Nazwiska jego nie znamy. Jak możemy zawiadomić matkę?

Zawiadamiam wszystkie matki Polki, Litwinki, Białorusinki, że w owe dni 24, 25 i 26 czerwca 1941 r. na trakcie mohylewskim padło z rąk Moskwy tysiące bezbronnych ich synów i córek. Padli w znoju, w trudzie, głodni i spragnieni. Hańba tej zbrodni na wieczność zaciąży na historii Rosji.

CDN

Z PAMIĘTNIKA ANDERSOWCÓW

Przesyłam wyciąg z pamiętnika andersowców, przekazany rodzinie po zakończeniu wojny przez któregoś z kolegów. Wyciąg ten dotyczy mojego stryjecznego brata ś. p. Władysława Ejsmonta, wychowanka ziemi Grodzieńskiej, który dzieciństwo i młode lata spędził w Lidzie. Może odezwie się ktoś ze współtowarzyszy jego niedoli.

Siostra Władka Walentyna Roubo-Ejsmont brała udział w powstaniu Warszawskim, była internowana przez Niemców. Obecnie zamieszkuje w Gdyni. Brat Edek zmarł w Olsztynie.

Ja z bratem stryjecznym Stefanem Ejsmontem, który był nam z siostrą (osieroconym jak i on sam) za ojca, mieszkaliśmy na kolonii przy granicy w rejonie Brzostowickim. Wmieniono nam przynależność do AK oraz przemyt akowców przez granicę i osądzono. Stefan po repatriacji do kraju należał do Związku Kombatantów i Związku Sybiraków. Zmarł 2 lata temu w Pruszkowie. Ja dopiero w październiku ub. roku zostałam zrehabilitowana przez Sąd Najwyższy RB.

Korzystając z okazji pragnę przez nasz "Głos" w imieniu wszystkich Sybiraków, akowców, uczestników wojny 39 roku, zamieszkałych na naszych terenach złożyć najserdeczniejsze podziękowania Zarządowi ZPB, redakcji za pamięć o nas. Szczególne podziękowanie kieruję do p. T. Malewicza, za jego nieustanny trud i patriotyczną postawę. Jesteśmy wdzięczni członkowi ZG Związku Sybiraków p. Klarze Rogalskiej za jej poświęcenie, odwiedzenie każdego z nas i przekazanie świątecznych upominków. Dziękujemy serdecznie Ambasadzie RP w Mińsku za zaproszenie na uroczystości, związane z 50 rocznicą Powstania Warszawskiego i wszystkim rodakom w Polsce za pamięć o nas. Serdecznie Bóg zapłać.

Walentyna EJSMONT-JUREWICZ

WOŁKOWYSK

KOLEBKĄ MU BYŁA ZIEMIA WIESZCZA ADAMA

Ś. p. por. Ejsmont Władysław - "Wujo".

W beztroskich dziecinnych latach snuł marzenia o przyjściu skrzydeł Ikara.

Po skończonej maturze musi zostać lotnikiem. Maturę złożył w Lidzie - lotnikiem nie został. Wypadek złamania obu nóg ... a wiadomo, że do lotnictwa przesiewali, najmniejsza wada dyskwalifikowała. Wtedy wybrał sobie zawód kolejarza.

Stalowymi szynami wywiózł go los z rodzinnego miasta do Warszawy.

Na stanowisku dyżurnego ruchu w jednym z głównych węzłów kolejowych stolicy - zastała go wojna. Przeszły ciężkie dni tragicznej jesieni 1939 roku. Czerwoną rogatywkę kolejarza zastąpiła zawadiacko nasunięta na prawą stronę szarapolówka, a wojskowy drelich skrył cywila - przypięty do pasa VIS podkreślał dumną żołnierską sylwetkę ówczesnego podporucznika kaemów.

Ech wojenko, wojenko jakaś ty szalona...

W opalowym zmierzchu sierpniowego wieczora pożegnał narzeczoną...

Splotły się ręce w ucisku, oczy dziewczyny zaszkliły się łzami - silnym męskim ramieniem przygarnął powojowatą sylwetkę

Usta w pośpiechu szeptały przyrzeczenie powrotu, nadziei i wiary w zwycięstwo.

Poszedł...

Jak na ekranie filmowym przesuwają się lata.

Przez śnieżne zawieje Rosji, przez skwar pustynny Arabii, w kurzu Egiptu, idzie tułacza gromada żołnierzy polskich.

Młody podporucznik dostał drugą gwiazdkę.

Był dowódcą plutonu, potem kompanii dowodzenia, wreszcie zostaje adiutantem batalionu.

Cenili i lubili go przełożeni.

Koledzy przezwali go Wujem za wyjątkowo męskie cechy charakteru, za fenomenalne zdolności łagodzenia dysonansów służbowych.

Emanował radością i humorem, dowcipem strzelał jak petardą - był nadzwyczajnym kolegą.

Sumienność, takt i uczynność zjednały mu sympatię od strzelca do dowódcy batalionu.

Przyszło Monte Cassino.

Jakże piękna była ta włoska wiosna, jakże ślicznie świeciła kula słońca, jakimi wspaniałymi kobiercami czerwonych maków pokryły się stoki górskie i przydrożne pola.

Nocami słowiki śpiewały tak jak w Polsce.

Lecz w powietrzu - zawisły dwa słowa:

Monte - Cassino.

Tę twierdzę zdobyć musimy.

Moloch wojenny chciwie pożera swe ofiary.

Bój o klasztor był "walką o Wilno i Lwów" - jak to słusznie powiedział gen. Anders . W pierwszej fazie natarcia "Wujo" wychodzi cało. Dnia 17 maja przed świtem rozpoczęto drugi gwałtowny szturm. "Wujo" pada śmiertelnie rażony pociskiem artyleryjskim.

W Aequafondata jest cmentarz "kresowy".

Okalają go ostre zbocza szaro-popielatych gór.

Wśród kilkuset mogił jest jedna, taka skromna jak inne,

Z drewnianym krzyżem - a jednak tragicznie bliska.

Najbliższa , którą odwiedził każdy "Wilk".

Doszedł "Wujo" do kraju wędrówki .

Wchłonęła Cię wieczysta noc...

Spij spokojnie drogi towarzyszu.

Gdy wejdziemy do kraju, przed ruinami zamku Giedymina w Lidzie zatrzymamy się, by odszukać miejsce, w którym marzyłeś o skrzydłach Ikara, snułeś wizje szczęścia i gdzie kształtowałeś siebie na wspaniałego żołnierza.

Zostaniesz w naszej pamięci na zawsze.

W dniu 17. V. 44 r. "Wujo" został mianowany na kapitana i przedstawiony do krzyża " Virtuti Militari". Grób przeniesiony na Monte Cassino. Działka VII - F. Nr. 3

11, ПОНЕДЕЛЬНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

9.05, 21.35. Пад купалам Сусвету. **9.15, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **9.20.** «Кай са скрыні». Маст. фільм з субцітрамі. **10.30.** Мультфільм. **11.05.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Яго пахавалі ў шар зямны». Дак. фільм. **11.50.** Рэспубліка «Зялёны бор». **12.20.** Фірма «Эмір» прадстаўляе: «Выдатныя маркі аўтамабіляў». **12.55.** «Журба — лёс Электры». Прэм'ера спектакля Беларускага тэлебачання. Частка 6-я. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Свята ў вакне». Тэлефільм. **15.05.** Каралеўскае паляванне. **16.05.** Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. **16.35.** Як нараджаецца музыка? «Слухаем клавесін...» **17.10.** Вечарына беларускага слова. Рэпартаж з рэспубліканскай рады ТБМ імя Ф. Скарыны. **17.30.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Жывi і помні». **18.00.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **18.15.** «Размова з нагоды». Справаздача з прэс-канферэнцыі аб стане прамысловасці. (Гр.). **18.45.** Веснік гарсавета. (Гр.). **19.20.** «Журба — лёс Электры». Частка 7-я. **19.55.** Аэробіка. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.50.** Студыя «Тэлесэрыяна». **21.55.** Спартыўны тэлекур'ер. **22.15.** Адкрыццё тыдня Ізраільскага тэлебачання. **22.45.** Уражанні. **23.15.** «Саламон мудры». З легенд цара Саламона. **23.20.** НІКА. **23.35.** Надвор'е. **23.45.** Што на свеце пачуваецца...

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Файнэншнал таймс. **8.00, 17.00, 20.00.** Новости. **8.20.** Посмотри, послушай... **8.40.** Премьера худ. телесериала «Горячев и другие». 22-я серия. **9.15, 17.50.** Гол. **9.45.** Огород круглый год. **10.20.** Звездный час. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** Жизнь и политика. **14.25.** Предприниматель. **15.20.** Эстрадный концерт. **15.30.** «Ты помнишь, товарищ...» Передача для ветеранов. **16.10.** Звездный час. **16.50.** Технодром. **17.25.** Документы и судьбы. **17.30.** Миниатюра. **18.20.** «Горячев и другие». 22-я серия. **18.55.** «Мы». Авторская программа В. Познера. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** «Пройти, что отпущено». Ю. Соломин. **21.50.** Хоккей. Кубок МХЛ. Полуфинал.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Устами младенца. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Мульти-пульти. **8.30.** Ваше право. **8.45.** «8 тактов забытой музыки». Док. фильм. **9.00.** Телегазета. **9.10.** Клуб «Желтая подводная лодка». **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Бизнес в России. **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Новая линия. **16.50.** Спасение 911. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** Звездный дождь. **19.25.** Подробности. **19.35.** «Высшая черта». Худ. фильм. **21.20.** Без ретуши. В пресс-центре летчик-космонавт А. Серебров. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Экран криминальных сообщений. **23.05.** Частная коллекция. «Патриотическое путешествие». Часть 1-я. **23.35.** Чемпионат Европы по вольной борьбе.

ПОЛЬША-I

15.35. Секреты массонов. **15.55.** Мой век двадцатый. **16.25.** Ближе к Европе. **16.55.** Программа дня. **17.05.** Программа для подростков. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Врач с компьютером. **18.40.** Домашний юрист. **19.00.** Сериал пр-ва Англии. **19.30.** Искусство, не искусство. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Прямо из Бельведера. **21.20.** Телетеатр. **23.40.** Лексикон польской развлекательной музыки. **00.00.** Новости. **00.25.** Музыкальная программа. **00.40.** Музыкальный фильм. **02.20.** Развлекательная программа.

ПОЛЬША-II

17.05. Спортивная студия. **17.15.** Ян III. **17.40.** Обзор кинохроник. **18.15.** Польская кинохроника. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Телетурнир. **20.05.** Ближний и Дальний Восток. **21.10.** «Ночные заседания». Сериал пр-ва США. **21.35.** Автожурнал. **22.00.** Панорама. **22.25.** Налоги. **22.30.** Спорт. **22.40.** Репортеры второй программы представляют. **23.10.** «Валентина». Сериал пр-ва Германии. **00.40.** Документальный фильм. **01.10.** Панорама. **01.15.** Ночь и стресс. **01.30.** Оперативная программа. **02.00.** «Ночные заседания». Сериал пр-ва США.

12, ВТОРНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Дзелавая хроніка. **8.20, 21.35.** Пад купалам Сусвету. **8.30, 22.30.** Надвор'е. **8.40, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.45.** Мультфільм. **9.00.** Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. **9.30.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Шалом з Іерусаліма». **10.30.** Урокі здароўя. **11.00.** «Адна ноч генерала Скарнякова». Спектакль Беларускага тэлебачання. **12.15.** Да дня касманаўтыкі. Тэлефільмы. **13.00.** «Быццам дрэва галінкамі». Фільм-канцэрт. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Нов і К»-топ-10. **14.45.** Беларуская літаратура. **15.25.** Мультфільм. **15.35.** Адкрыты чэмпіянат Беларусі па боксу. **16.25.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Чалавек, які кахаў на іўрыце». Маст. фільм. **17.55.** «Крымінал-стоп». У перадачы прымае ўдзел міністр унутраных спраў Рэспублікі Беларусь У. А. Данько. (Гр.). **18.15.** Кінанарыс. **18.25.** «Вячэрні канал». Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). **19.15.** Эканамічная хваля. Праблема энергазберажэння ў Беларусі. Прамая лінія. **19.55.** «Мост». Культурна-асветніцкая праграма. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.40.** НІКа. **22.50.** XV Міжнародны джазавы фестываль «Мінск-94».

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 23.15.** Новости. **8.20.** Веселые нотки. **8.40.** Премьера худ. фильма «Петербугские тайны». 1-я серия. **9.40.** Человек и закон. **10.10.** В вихре танца. **10.50, 23.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** Седьмое небо. **14.25.** Предприниматель. **15.10.** Дело. **15.20.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **15.50.** Волшебный мир, или Синема. **16.10.** 440 герц. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** Юрий Гагарин. Гражданин мира. **17.45.** Премьера худ. фильма «Петербугские тайны». 1-я серия. **18.45.** За строкой протокола. **18.55.** Тема. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Бомонд. **21.00.** Золотой шлягер. **21.45.** Ретроспективный показ фильмов режиссера Л. Пчелкина. «Дело». **23.30.** MTV.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** «Сын земли». Док. фильм. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Без ретуши. **9.25, 15.20.** Мульти-пульти. **9.35.** Телегазета. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Новая линия. **16.50.** М-трест. **17.05.** Человек дела. **17.35.** Праздник каждый день. **17.45.** Проще простого. **18.40.** Фильм-премьер. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера худ. телефильма «Санта-Барбара». 303-я серия. **20.25.** Райское наслаждение. **21.00, 22.55.** «Улыбка Гагарина». Праздничный концерт из Кремлевского дворца. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель.

ПОЛЬША-I

15.45. Счет математики. **16.00.** Рисуй с нами. **16.15.** Тропами ящеров. **16.30.** Джойстик. **16.50.** Человек, наука, окружающая среда. **16.55.** Программа дня. **17.05.** Программа для детей. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Сенсации XX века. **19.05.** «Кролик Бугс». Мультсериал пр-ва США. **19.30.** Чрезвычайный пересмотр. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Сейсмограф. **21.25.** «Конокрады». Фильм пр-ва США. **23.15.** Холодным взглядом. **23.45.** Концерт. **00.00.** Новости. **00.25.** Музыкальная программа. **00.35.** Необычные биографии. **01.05.** После полуночи. **01.50.** Программа французского телевидения.

ПОЛЬША-II

15.00. Специальная линия. **15.50.** Документальный фильм. **16.20.** Приветствие. **16.35.** Мультсериал. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.15.** Публицистическая программа. **17.45.** Отчизна. **18.10.** Католическая программа. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Телетурнир. **20.05.** Документальный фильм. **21.05.** Публицистическая программа. **22.00.** Панорама. **21.25.** Налоги. **22.30.** Спорт. **22.40.** Экологическая программа. **22.50.** Быть или не быть. **23.15.** «Наноу». Фильм пр-ва Англии. **01.00.** Панорама. **01.05.** «Свинка». Фильм пр-ва Польши.

13, СРЕДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам Сусвету. **8.20, 22.30.** Надвор'е. **8.30, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** «Спявае Юрый Антонаў». Фільм-канцэрт. **9.00.** Беларуская літаратура. **9.40.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.25.** Аэробіка. **11.00.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Шалом з Іерусаліма». **12.00.** «Мілы гай». Фільм-канцэрт. **12.10.** Водная пола. Чэмпіянат Беларусі. Фінал. **12.55.** «Спецпрасяленцы». Тэлефільм. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Кінанастальгія. «Печкі-лавачкі». **15.20, 17.00.** Мультфільм. **15.25.** Відзьма-нявідзьма. **16.30.** «Добры дзень, сядайце». Сустрэча праз 10 год выпускнікоў СШ № 90 г. Мінска. **17.10.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Саламон мудры». **17.15.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **17.40.** «Армія». Праграма для вайскоўцаў, і не толькі. (Гр.). **18.10.** «Гараднiца». Літаратурна-мастацкая праграма. (Гр.). **19.00.** «Карамболь». Ток-шоу з удзелам артыста Сямёна Фарады. **19.35.** «Крэда». Праграма для дзелавых людзей. **19.55.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Ізраільскі балет». **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.40.** НІКа. **22.55.** Рок-айленд-шоу з удзелам групы «Кар-мэн».

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 23.20.** Новости. **8.20.** «Сорока». Детская информационная программа. **8.40.** Премьера худ. фильма «Петербугские тайны». 2-я серия. **9.40.** Клуб путешественников (с сурдопереводом). **10.30, 15.50.** Джэм. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** Пресс-экспресс. **11.30.** Фильмы режиссера Ю. Белянкина «Молитва Сергию». **14.25.** Предприниматель. **15.20.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **16.20.** Премьера мультфильма «Летающий дом». 33-я серия. **16.50.** Загадка СБ. **17.25.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **17.40.** Документы и судьбы. **17.50.** «Петербугские тайны». 2-я серия. **18.50.** Премьера док. фильма «Русская рулетка Никиты Хрущева». 1-я серия. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Замок искусства. **21.20.** Футбол. Лига чемпионов. «Галатсарай» (Стамбул, Турция) — «Спартак» (Москва, Россия). **23.30.** Футбол. Лига чемпионов.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Виниловые джунгли. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Мульти-пульти. **8.35.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 303-я серия. **9.25.** Утренний концерт. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Студия «Рост». **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Телегазета. **16.10.** Новая линия. **16.55.** Рубежи. **17.10.** Премьера док. фильма «Женщины мира». (США). 12-я серия. **17.40.** Здорово живешь! **17.55.** Праздник каждый день. **18.05.** Экспоцентр представляет. **18.10.** L-клуб. **19.25.** Подробности. **19.35.** «Санта-Барбара». 304-серия. **20.25.** Репортер. **20.40.** Никто не забыт. **20.45.** «Ностальжи» — музыка всех поколений. **21.20.** Зал ожидания. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Экран криминальных сообщений. **23.05.** «Пейзаж с мебелью». Худ. фильм.

ПОЛЬША-I

15.05. Документальный фильм. **15.35.** Второе лицо романтичной Варшавы. **16.00.** В службе идей. **16.25.** Искусство как форма сопротивления. **16.50.** Какая школа. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Экологическая программа. **18.40.** Репортаж. **19.00.** «Пароль: люблю тебя». Сериал пр-ва США. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.20.** Спортивная студия. **23.15.** Развлекательная программа. **00.00.** Новости. **00.25.** Музыкальная программа. **01.05.** «Цареубийца». Фильм пр-ва СССР.

ПОЛЬША-II

16.30. Приветствие. **16.35.** Мультсериал. **17.00.** Панорама. **17.05.** Тележурнал. **17.20.** Животные вокруг нас. **17.50.** Розыгрыш лото. **17.55.** Кто ты есть? **18.05.** От первого до первого. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Документальный фильм. **21.00.** «Дела Роси О'Нейл». Сериал пр-ва США. **21.45.** Тени жизни. **22.00.** Панорама. **22.25.** Налоги. **22.35.** Экспресс репортеров. **23.05.** «Работающая женщина». Сериал пр-ва США. **23.30.** Документальный фильм. **00.15.** Документальный фильм. **01.00.** Панорама. **01.05.** Спортивная студия.

14, ЧЕТВЕРГ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам Сусвету. **8.20, 22.30.** Надвор'е. **8.30, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** Крэда. **8.55.** «Апошняй вясною». Фільм-канцэрт. **9.25.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.10.** Мультфільмы. **10.40.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. «Чорная бяроза». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі. **12.55.** Шматгалоссе. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Уік-энд за мільён». Маст. фільм. (Чэхаславакія). **15.00.** Беларуская літаратура. **15.25.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Шалом з Іерусаліма». **16.25.** Дак. фільм. **17.20.** Гасцёўня «Тэлебома». **18.05.** Зачытайце маё пісьмо... **18.10.** Абласныя навіны. (Гр.). **18.35.** Наша здароўе. (Гр.). **19.00.** Дзелавая размова. **19.30.** Канцэрт-знаёмства. Фальклорны гурт «Гасцінец». (Гр.). **20.10.** Пазіцыя ўрада. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **22.40.** НІКа. **22.55.** Тэлевізійны арт-клуб. І Рэспубліканскі фестываль майстроў сцэны «Маладзечанская сакавіца».

КАНАЛ «ОСТАНКИНО».

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.00, 17.00, 20.00, 23.30.** Новости. **8.20.** Мультфильм. **8.30.** Премьера худ. фильма «Петербугские тайны». 3-я серия. **9.30.** В мире животных. **10.10, 16.10.** ... До 16 и старше. **10.50, 23.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** Футбол. Лига чемпионов. «Монако» (Франция) — «Барселона» (Испания). 2-й тайм. **14.25.** Предприниматель. **15.20.** Премьера мультфильма «Приключения Тома Сойера». **15.50.** Играет ансамбль «Вечерний звон». **16.50.** Технодром. **17.25.** Ближний Восток: новые реальности. **17.40.** Документы и судьбы. **17.50.** «Петербугские тайны». 3-я серия. **18.50.** Премьера документального фильма «Русская рулетка Никиты Хрущева». 2-я серия. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Лотто «Миллион». **21.15.** Презентация фильмов французского режиссера П. Бунюэля. **21.30.** Впервые на телеэкране «Останкино». Худ. фильм «Дневная красавица». **23.35.** «Академия». Семейная развлекательная программа.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.30.** Время деловых людей. **7.30.** Золотая шпора. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Поехали. **8.35.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 304-я серия. **9.25.** Телегазета. **9.30.** Антракт. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** Студия «Рост». **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Новая линия. **16.50.** Мульти-пульти. **17.00.** Будни. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** В мире авто- и мотоспорта. **18.25.** Своя игра. **19.25.** Подробности. **19.35.** «Санта-Барбара». 305-я серия. **20.25.** Никто не забыт. **20.30.** Я — лидер. **21.00.** Рек-тайм. **21.30.** Плоды просвещения. «Мне скучно, бес...» **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Фантастика города Питера.

ПОЛЬША-I

12.40. Программа о малышах. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** Образовательное телевидение. **14.35.** Документальный фильм. **15.00.** Не только динозавры. **15.15.** Экологическая программа. **15.35.** Животные мира. **16.10.** Через моря и льды. **16.35.** Мы взрослые. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Телетурнир. **18.45.** Студия мирового конгресса семьи. **19.05.** Документальный фильм. **19.30.** Католический журнал. **20.00.** Музыкальная программа. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Правительственный журнал. **21.20.** «Полицейский и прокурор». Сериал пр-ва США. **22.15.** Только в первой программе. **23.00.** Страна Америка. **23.25.** Пегас. **00.00.** Хозяйственные новости. **00.30.** Музыкальная программа. **00.35.** Свет в темноте. **01.35.** Это люблю.

ПОЛЬША-II

12.05. Антиквариат. **12.35.** Документальный фильм. **13.05.** Документальный фильм. **13.50.** Развлекательная программа. **14.00.** Панорама. **14.05.** «Леди Гамильтон». Фильм пр-ва Англии. **16.30.** Приветствие. **16.35.** «Зорро». Сериал пр-ва США. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.35.** Мультхобби. **17.55.** Можно и нужно. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Документальный фильм. **20.30.** Профессия — любитель. **21.00.** Из концертной студии. **22.00.** Панорама. **22.25.** Налоги. **22.30.** Спортивная студия. **22.40.** Историческая программа. **23.00.** «Все выигрывают». Сериал пр-ва США. **00.35.** Тележурнал. **01.00.** Панорама. **01.05.** Театральная студия «двойки». «Космос».

15, ПЯТНИЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Дзелавая хроніка. **8.20, 21.35.** Пад купалам Сусвету. **8.30, 22.30.** Надвор'е. **8.40, 20.25.** Пяць хвілін на жарты. **8.45.** Мультфільм. **9.00.** Беларуская літаратура. «Мілы кут маіх дзядоў». **9.25.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.10.** «Карамболь». Ток-шоу з удзелам артыста Сямёна Фарады. **10.45.** Мастачка Нэлі Шчасная. **11.35.** Рок-айленд-шоу. **13.00.** «Часцінка». Кінанарыс. **13.15.** Пазіцыя ўрада. Актуальнае інтэрв'ю. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Па дарогах» «Слова аб палку Ігаравым». Дак. фільм. **14.15.** Еўрапейскі калейдаскоп. **14.45.** «Усе мы родам з дзяцінства». І Рэспубліканскі тэлефестываль юных талентаў (Брэст і Брэсцкая вобласць). Частка 1-я. **16.10.** Тыдзень Ізраільскага тэлебачання. «Шалом з Іерусаліма». **17.10.** Ансамбль танца «Шалом». **17.45.** Зыкрыццё тыдня Ізраільскага тэлебачання. Прымае ўдзел пасол Рэспублікі Беларусь у Ізраілі Міхаіл Фарфель. **18.00.** Дзелавая хроніка. **18.10.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **18.20.** «Толькі па пятніцах». Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). **19.00.** Чарнобыль: праблемы, вырашэнні. Прымае ўдзел намеснік старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь, старшыня Дзяржкамчарнобыля І. А. Кенік. Прамая лінія. **19.50.** Рэйтынг. **20.10.** Падарункі на добры настрой. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. Заключная серыя. **22.40.** НІКа. **22.55.** «Свабодная ад мужчын». Маст. фільм. **00.15.** Валейбол. Чэмпіянат Беларусі. Жанчыны. «Дываноўшчык» (Брэст) — «Энка» — РШВСМ (Мінская вобласць). **00.50.** «Я плюс я». Мужчына і жанчына.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.15. Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Мультфильм. **8.00, 17.00, 20.00, 23.15.** Новости. **8.20.** «Опасный приз». Худ. фильм. **8.40.** «Где это видано, где это слыхано». Худ. фильм. **9.05.** Мультфильм. **9.15.** Футбол. На пути к Уэмбли. **10.20, 18.15.** Америка с М. Таратутой. **10.50, 23.25.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Правнуки Гомера». Юмористическая программа. **14.25.** Предприниматель. **14.55.** Бизнес-класс. **15.10.** «Тревожное воскресенье». Худ. фильм. **16.35.** Поет А. Ведерников. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** Новости культуры. **17.40.** Человек и закон. **18.45.** Поле чудес. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** В клубе детективов. Впервые на телеэкране Останкмно. «Убийство на Ждановской». **22.15.** Человек недели. **22.35.** Оба-на. **23.35.** Музобоз.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.25.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Время деловых людей. **7.30.** Рек-тайм. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.25.** Поехали. **8.35.** Худ. телефильм. «Санта-Барбара». 305-я серия. **9.25.** Телегазета. **9.30.** Антракт. **9.40.** Крестьянский вопрос. **15.20.** «Ностальжи» — музыка всех поколений. **15.50.** Там-там новости. **16.05.** Военный курьер. **16.20.** Новая линия. **16.50.** Дисней по пятницам. «Левша». Художественно-публицистический фильм. **17.45.** Праздник каждый день. **17.55.** Поют драматические актеры. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера телеэкрана. «Игра на миллионы». **21.15.** Экспоцентр представляет. **21.25.** «К-2» представляет: «Кинограф». **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** «Тигры в помаде». Худ. фильм.

ПОЛЬША-I

7.00. Кофе или чай. **10.00.** Новости. **10.10.** Программа дня. **10.15.** Мама и я. **10.25.** Дошкольники дома. **11.00.** «Бунт хандлея». Художественный фильм пр-ва США. **12.35.** Музыкальная программа. **12.40.** Репортаж. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** Английский язык. **14.45.** Люди и политика. **15.00.** Так, как в кино. **15.15.** Состояние души. **15.40.** Тележурнал. **15.55.** Совершенные, несовершенные. **16.10.** Если не Оксфорд, то что? **16.35.** Домашние лекции. **16.40.** Лексикон демократии. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для детей. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Автомания. **18.40.** Студия мирового конгресса семьи. **19.00.** Свидание «в темную». **19.45.** Сатирическая программа. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.15.** «Хомбре». Фильм пр-ва США. **23.15.** Божественное и царское. **00.00.** Новости. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** «Сумерки богов». Фильм пр-ва Италии.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Развлекательная программа. **9.05.** Местная программа. **9.35.** Мультфильм. **10.00.** Калифорнийский блокнот. **10.10.** Музеи Австрии. **10.35.** Мир женщин. **11.05.** Фильм на немецком языке. **11.35.** Программа для детей. **12.00.** Панорама. **12.05.** Студия второй программы. **12.10.** Трижды искусство. **12.40.** Развлекательная программа. **13.00.** Необитаемый остров. **14.00.** Панорама. **14.05.** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **14.50.** Музыкальная программа. **15.40.** Коллекционер. **16.00.** Документальный фильм. **16.30.** Приветствие. **16.35.** Мультфильм. **17.00.** Панорама. **17.05.** Программа для молодежи. **17.30.** «Улететь отсюда». Сериал пр-ва США. **18.20.** Грусть и мечты. **18.45.** Телетурнир. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **22.00.** Панорама. **21.25.** Налоги. **22.30.** Спортивная студия. **22.40.** Развлекательная программа. **23.15.** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **00.00.** Телетеатр. «Дни мести». **01.00.** Панорама. **01.05.** Бенефис Яна Бобы. **02.10.** «Улететь отсюда». Сериал пр-ва США.

16, СУББОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 20.30.** Пяць хвілін на жарты. **8.15, 21.35.** Пад купалам Сусвету. **8.25.** Надвор'е. **8.35.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. Заключная серыя. **9.20.** Здароўе. **9.55.** Паказвае Гомель. **10.55.** Тыдзень планеты. **11.10.** «Свабодная ад мужчын». Маст. фільм. **12.30.** Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. Вызваленне: 1944—1994. Сустрэча пісьменнікаў-франтавікоў з вайскоўцамі і курсантамі ваенных вучылішчаў. **13.00.** «Сталіца». Тэлечасопіс. **13.20.** «Мой маленькі поні». Мультфільм (ЗША). **13.50.** Процістаянне. **14.30.** Дзесяць запаведзяў. Перадача 2-я. **15.00.** «Етвызь-94». Фестываль заходне-палескай эстраднай песні. **16.35.** Навошта дадзена ўлада? **17.25.** Фірма «Эмір» прадстаўляе: «Выдатныя маркі аўтамабіляў». **18.00.** Студыя «Формула». **19.30.** «Нов і К»-топ-10. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.45.** «Зоркі» на экране. «Сабачы баль». Маст. фільм з удзелам Н. Гундаравай, С. Шакурава, Л. Удавічэнкі. **23.40.** НІКА. **23.55.** «Каскад»: кантакт, інфармацыя, рэклама. **00.10.** Відзьма-нявідзьма.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.40. Утренняя разминка. **6.55.** Субботнее утро делового человека. **7.30.** Спорт-шанс. **8.00.** «Марафон-15» — малышам. **8.30.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **9.55.** Утренняя почта. **10.25.** Смак. **10.40.** Студия «Око» представляет: портрет режиссера В. Кобрина. **11.10.** Книжный двор. **11.50.** Мультфильм. **12.00.** Фолк-клуб «Рыжая трава». **12.30.** Фильмы нашей памяти. «Улица полна неожиданностей». **14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.25.** Премьера худ. телефильма «Ринальдо Ринальдини — атаман разбойников». 9-я серия. **14.50.** Лабиринт. **15.20.** Спортивная программа «Ультра-Си». **16.05.** Ждите ответа. **16.35.** В мире животных. **17.15.** Брейн-ринг. **18.05.** Премьера рубрики. **18.50.** «Коламбия Пикчерс» представляет премьеру худ. телефильма «Великолепная пара». 10-я серия. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.00.** Новости плюс. **20.45.** «Коламбия Пикчерс» представляет премьеру худ. телефильма «Цветок страсти». 1-я серия. **21.45.** «Ах, как годы летят»... Авторский вечер Э. Колмановского. **22.50.** Новости, погода. **23.00.** Астролябия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **7.25.** Виртуозы 2000 года. **8.00.** Студия «Рост». **8.30.** Парламентская неделя. **9.00.** «Лад-Галерея». Длинными зимними вечерами в Моршанске. **9.30.** Пилигрим. **10.10.** До Москвы — далеко. **10.55.** Музей кино. Памяти Тенгиза Абуладзе. «Я, бабушка, Илико и Илларион». **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.20.** Телеэрудит. **13.25.** Большой хоккей. **13.55.** Ангел за печкой. **14.25.** Футбол без границ. **15.20.** Видеопоэзия. Иннокентий Анненский. **15.30.** К-2 представляет: «Звезды Америки». **16.00.** Премьера мультфильма «Миша». **16.10.** «Слова для музыки...». Вечер романса. **16.55.** Чемпионат России по футболу. «Динамо» (Москва) — «Крылья Советов» (Самара). В перерыве — Праздник каждый день. **18.50.** Телеэрудит. **19.25.** Устами младенца. **19.55.** «Очень синяя борода». Мультфильм для взрослых. **20.20.** Киномарафон. «Квартальный отчет». **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Программа «А». **23.55.** «Битва трех королей». Худ. фильм. 2-я серия.

ПОЛЬША-I

8.00. Информационно-хозяйственный журнал. **8.20.** Агрорынок. **8.45.** Из Польши. **9.05.** Мнения и эмоции. **9.25.** Все об огороде. **9.50.** Программа дня. **10.00.** Новости. **10.10.** «Зерно». Программа католической редакции для детей. **12.00.** Подводная одиссея капитана Кусто. **12.45.** Репортаж. **12.50.** Люди и события. **13.00.** Новости. **13.10.** Полчаса для семьи. **13.40.** Телетурнир. **14.15.** Спортивная студия. **15.00.** Мультфильмы Диснея. **16.15.** Весеннее MTV. **16.30.** Телетеатр. «Красивая история». **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Показ мод. **19.10.** «Беверли Хилз». Сериал пр-ва США. **20.00.** Детский тележурнал. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.00.** Польские зоопарки. **21.30.** «Рай на земле». Комедия пр-ва США. **23.20.** Новости. **23.30.** Концерт. **00.40.** Спортивная суббота. **01.00.** «Горящая кровать». Фильм пр-ва США. **02.30.** Евровидение-94. **03.10.** «Маки — это тоже цветы». Фильм пр-ва США.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Репортаж. **9.00.** Программа для детей. **10.00.** Такие одинокие. **10.20.** Урок языка глухих. **10.25.** Приветствие. **10.30.** Документальный фильм. **11.00.** Документальный фильм. **11.40.** Развлекательная программа. **12.00.** Большой танец. **13.00.** Академия польского кино. «Только мертвый ответит». **14.40.** Бездомные женщины. **15.05.** Письма из Европы. **15.25.** Студия второй программы. **15.30.** Спортивная студия. **16.20.** Студия второй программы. **16.30.** Животные мира. **16.55.** Розыгрыш лото. **17.00.** Панорама. **17.05.** Телетурнир. **17.55.** Программа на вечер. **18.05.** «Полный дом». Сериал пр-ва США. **18.30.** Язык видеоклипов. **18.55.** Студия второй программы. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Тележурнал. **21.00.** Спортивная студия. **22.00.** Панорама. **22.25.** Слово на воскресенье. **22.30.** Концерт. **23.15.** «Точно в полдень». Вестерн пр-ва США. **00.40.** Музыкальная программа. **01.00.** Панорама. **01.05.** Музыкальная программа.

17, ВОСКРЕСЕНЬЕ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 20.35.** Пад купалам Сусвету. **8.20, 21.00.** Пяць хвілін на жарты. **8.25.** Слова да чалавека. **8.55.** «Зоркі на экране». «Сабачы баль». Маст. фільм. **10.50.** Пра шахматы і шахматыстаў. **11.20.** Валейбол. Чэмпіянат Беларусі. Мужчыны. «Спадарожнік» (Віцебск) — СКА (Мінская вобласць). **11.50.** MTV. **12.20.** Аэробіка. **12.50.** Асілак. **13.55.** АВС-клуб. **14.10.** Вяскоўцы. «Жыццё, адданае сялу». **14.40.** «Усе мы родам з дзяцінства». І Рэспубліканскі тэлефестываль юных талентаў (Брэст і Брэсцкая вобласць). Частка 2-я. **16.00.** «Даніна памяці». Музычная праграма. **17.20.** Грамадская думка. **18.15.** Мультфільм. **18.25.** «Гінес-шоу» (Вялікабрытанія — ЗША). **18.55.** Каралеўскае паляванне. **20.00.** Панарама. **20.40.** Калыханка. **21.10.** «Мяснік». Маст. фільм. (Францыя). **22.45.** Не забудзьцеся ўключыць тэлевізар. **22.55.** Тэлевізійны арт-клуб. Закрыццё І Рэспубліканскага фестывалю майстроў сцэны «Маладзечанская сакавіца».

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.45. Утренняя разминка. **7.00.** Час силы духа. **8.00.** Тихий час. **8.30.** С утра пораньше. **9.00.** Полигон. **9.30.** Тираж Спортлото. **9.45.** Пока все дома. **10.15.** Умники и умницы. **10.55.** Мультфильм. **11.05.** Новое поколение выбирает. **11.45.** Под знаком Пи. **12.30.** Провинция. **КТВ-1 и канал «Франс интернасьональ» представляют:** **13.00.** Премьера мультфильма «Пиф и Геркулес». **13.10.** Премьера док. фильма «Подводная одиссея команды Кусто». **14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.20.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **15.00.** Клуб путешественников. **15.50.** Шпаргалка. **15.55.** Премьера мультфильмов «Кот Феликс», «Настоящие охотники за привидениями». **17.00.** Панорама. **17.25.** Живое дерево ремесел. **17.30, 23.05.** Новости. **17.50.** Золотая труба Эдли Рознера. **18.40.** Телелоция. **19.00.** КВН-94. **21.00.** Воскресенье. **21.45.** Спортивный уик-энд. **22.00.** Большой театр. **22.50.** Автошоу. **23.15.** Большая прогулка.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **7.30.** Вепсы. **7.50.** Мультфильм. **8.00.** Студия «Рост». **8.30.** Доброе утро, Европа! **9.00.** Лучшие игры НБА. **10.00.** Аты-баты... **10.30.** Кипрас Мажейка. **11.00.** «Школьный вальс». Худ. фильм. **12.30.** «Окошки», Кукольная миниатюра. **12.40.** Шесть соток. **13.20.** Не вырубить... **13.35.** Российская энциклопедия. «Империя и революция». Часть 3-я. **14.05.** В мире животных. **15.00.** Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». **17.00.** Волшебный мир Диснея. **18.00.** Праздник каждый день. **18.10.** Уходящая натура. **19.25.** «Парень из «Фламинго». Худ. фильм. **21.10.** Музыка на десерт. **21.25.** Коробка передач. **21.40.** У Ксюши. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Полнолуние.

ПОЛЬША-I

8.00. Сельское хозяйство в мире. **8.15.** Сельскохозяйственный журнал. **9.30.** Сельскохозяйственная программа. **9.55.** Программа дня. **10.00.** Программа для детей. **10.25.** Музыкальная програма. **10.35.** Телеутро. **11.10.** «Домик в прерии». Сериал пр-ва США. **12.00.** Документальный фильм. **12.50.** Телеконцерт пожеланий. **13.20.** Телетеатр для детей. «Убогий рыцарь». **14.20.** С камерой среди зверей. **14.55.** В старом кино. **16.35.** Тележурнал. **17.05.** Перец и ваниль. **18.00.** Телеэкспресс. **18.30.** «Династия Колби». Сериал пр-ва США. **19.20.** Семь дней — мир. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Новости. **21.10.** «Круглый стол». Сериал пр-ва США. **22.05.** Спортивное воскресенье. **23.05.** Тележурнал. **23.35.** Развлекательная программа. **00.15.** «Прекраснейшая». Фильм пр-ва Италии. **02.10.** Музыкальная программа.

ПОЛЬША-II

8.30. Эхо недели. **9.00.** Мультсериал. **9.25.** Фильм для глухих. **10.05.** Слово на воскресенье. **10.10.** Приветствие. **10.30.** Местная программа. **11.30.** Развлекательная программа. **12.00.** Час с Ганной Бербером. **13.00.** «Сисси». Фильм пр-ва Австралии. **14.45.** Краковские легенды. **15.00.** Программа о животных. **15.20.** Студия второй программы. **15.30.** Путешествия во времени и пространстве. **16.20.** Студия второй программы. **16.30.** Документальный фильм. **17.00.** Панорама. **17.10.** Приветствие. **17.20.** Комедийный сериал пр-ва США. **17.50.** Документальный фильм. **18.20.** События недели. **18.50.** Культурно-публицистическая программа. **19.20.** Студия второй программы. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Чаплин и музыка. **21.00.** Мультфильм. **21.10.** Час откровения. **22.00.** Панорама. **22.25.** Программа кабаре. **23.20.** «Джентльмены и игроки». Сериал пр-ва Англии. **00.10.** Концерт. **01.00.** Панорама. **01.05.** Концерт.

RELAKS • ROZRYWKA • HUMOR

Antoni Słonimski

OJCZYZNA

Są kraje, gdzie są smaczniejsze lody
I domy większe, i samochody.
Gdzie bułki bielsze od naszej bułki,
Szkoły ładniejsze od naszej szkółki.
Są kraje większe, bogatsze kraje,
Lecz nam się w domu lepiej wydaje.
Choć mamy dla nich wiele przyjaźni,
Lecz w domu zawsze jest jakoś raźniej.
Niech więc pracują na swojej ziemi,
A my wolimy żyć ze swoimi
I sprawiedliwym dzielić się chlebem
Pod wspólnym dachem - ojczystym niebem.

DOKARM SWE SZARE KOMÓRKI.

To nie zawsze prawda, że nasz zły humor jest spowodowany wstaniem z łóżka lewą nogą. Czasem winne jest ...menu, a dokładnie - niewłaściwie zestawione śniadanie. To, co jemy, odbija się bowiem zarówno na naszym nastroju, jak i możliwościach umysłowych. Mózg - to ledwie 2 procent całego ciężaru ciała człowieka, ale nasz każdy posiłek wykorzystywany jest również przez mózg. Warto zatem wiedzieć, jak pokarm służy naszemu mózgowi:

- Śledzie solone - dodają wigoru, podnoszą inteligencję, ułatwiają pracę umysłową, gdyż znajduje się w nich dwumetyloaminoetanol, substancja pozytywnie wpływająca na zdolność skupiania myśli.
- Jabłka - zawierają dużo kwasu askorbinowego, który jest niezbędnym organizmowi do wchłaniania żelaza. Jabłka uspakajają zbyt aktywnego ducha: one także pomagają w skupieniu myśli.
- Banany - zawierają witaminę B6, która łagodzi depresję, i kwas foliowy niezbędny dla właściwego funkcjonowania centralnego układu nerwowego. Brak witaminy B6 powoduje zaburzenia pamięci.
- Soczewica - znakomite źródło witaminy B1, która wspomaga inteligencję i refleks (oraz superwydajność w sporcie).
- Makrele - aminokwas tyrozyna, zawarty w tych rybach, jest konieczny do produkcji specjalnych substancji mózgowych, które rozładowują stresy.
- Mleko - zawiera substancje, które chronią mózg przed przedwczesnym starzeniem się.
- Pomarańcze - najważniesza jest w nich witamina C; jej brak prowadzi do osłabienia, apatii i wyczerpania psychicznego.
- Cebula - obniża poziom cukru we krwi, którego nadmiar może rodzić agresję, roztargnienie, co widoczne jest zwłaszcza u dzieci.
- Ostrygi - najbogatsze źródło cynku; jego brak prowadzi do apatii i osłabienia pamięci.
- Ananas - źródło serotoniony, substancji ogromnie ważnej dla mózgu, mającej wpływ na odczuwanie bólu, na sen i emocje.
- Łosoś - zawiera kwas tłuszczowy omega-3, nadzwyczaj ważny dla prawidłowej pracy mózgu i jego sprawności.
- Olej słonecznikowy - zawiera kwas tłuszczowy omega-6, który pomaga zwiększyć możliwość umysłową, bardzo potrzebne ludziom podejmującym szybkie decyzje.
- Orzechy - wysoka zawartość substancji alkalicznych, ma wpływ na poprawę nastroju.

A. B.

O WSI RODZINNEJ

Jestem członkiem ZPB i stałą czytelniczką "Głosu znad Niemna". Jestem bardzo zadowolona, że mogę czytać gazetę w języku ojczystym, chociaż do polskiej szkoły nie chodziłam. Od dzieciństwa pragnęłam znać swój język, poznałam go dzięki rodzicom. Zawsze dużo czytałam i czytam książek o treści religijnej. W gazecie podobają mi się opowiadania i wiersze.

Nasza wieś znajduje się w samej Puszczy Białowieskiej. Niedawno odbudowaliśmy nieduży kościołek. Cieszę się, że przyjeżdżają do nas księża i odprawiają nabożeństwa w języku polskim. Przekazuję swój wiersz, poświęcony naszej wsi Nowosiołki.

Rozalia ANDRUSZKO
Rejon swisłocki

NASZA WIOSKA

Nasza puszcza Białowieska
Jest w Europie znana
A że my tu żyjemy
Nam od Boga dano.
W czasie wojny naszą wioskę
Przez Niemców spalono
A mieszkańców wszystkich naszych
W pole wywieziono.
Jak wrócili na swą ziemię
Nic tu nie zastali,
Było trudno naszym ojcom
Jak się budowali
Teraz pośród naszej wioski
Stanął kościół mały
Myśmy sami za swe środki
Ręcznie budowali
I tak stoi nasza wioska
Tutaj w samym lesie
Przyjeżdżają do nas księża
Bóg z nimi wiarę niesie.
Przyjeżdżają żeby głosić
Ludziom słowo Boże.
Każdy śpieszy do kościoła
Jak tylko kto może.
Cieszą się z kościoła starsi
A najwięcej dzieci,
Jak przyjadą do nas księża
Jaśniej słonko świeci.

Rozalia ANDRUSZKO

MIASTA POLSKI

Nowa Ruda. *Fot. Stefan Arczyński*

POLSKIE "NAJ"

Najstarszym samochodem, jaki dochował się w Polsce do naszych czasów, jest "Curved dash" z 1901 - 1904 roku. Był to pierwszy amerykański samochód, który można określić mianem popularnego, kosztował bowiem tylko 650 dolarów. Wóz - wyposażony w jednocylindrowy silnik benzynowy umieszczony z tyłu - rozwijał szybkość do 35 km na godzinę. Wyprodukowany został w zakładach "Oldsmobile" R. E. Oldsa w Lansing (USA), w serii 5018 sztuk. Do dziś przetrwało zaledwie kilka z nich. Polski "Curved dash" eksponowany jest w Muzeum Techniki w Warszawie.

Najstarszy samochód świata - pierwowzór wszystkich późniejszych - znajduje się w Conservatoire National des art et Metiers w Paryżu. Jest to drugi z kolei samobieżny pojazd o napędzie parowym, jaki zbudował Nicolas Joseph Cugnot w 1771 roku (pierwszy - skonstruował w 1769 r). Pojazd rozwijał szybkość ... 3 km na godzinę.

Piosenka na zamówienie

Z MŁODEJ PIERSI SIĘ WYRWAŁO

(Serce w plecaku)

1. Z młodej piersi się wyrwało
w wielkim bólu i rozterce
i za wojskiem poleciało
zakochane czyjeś serce.
Żołnierz drogą maszerował,
nad serduszkiem się użalił,
więc je do plecaka schował
i pomaszerował dalej.
Tę piosenkę, tę jedyną
śpiewam dla ciebie dziewczyno,
może także jest w rozterce
zakochane twoje serce.
Może potajemnie kochasz
i po nocach tęsknisz, szlochasz?
Tę piosenkę, tę jedyną,
śpiewam dla ciebie dziewczyno.

2. Poszedł żołnierz na wojenkę
poprzez góry, lasy, pola,
z śmiercią razem szedł pod rękę.
Taka jest żołnierska dola.
I choć go trapiły wielce,
kule, gdy szedł do ataku,
żołnierz śmiał się, bo w plecaku
miał w zapasie drugie serce
Tę piosenkę, tę jedyną...

MYŚL TYGODNIA:

Każdy człowiek ma trzech głównych wrogów: jednego w górze, drugiego na dole, a trzeciego z boku. Pierwszym jest siła, drugim - bojaźń, a trzecim - zawiść.

Aleksander Fredro

GDY PRZESTANIESZ PALIĆ

Po 2 godzinach - nie ma już nikotyny w twojej krwi, ale jeszcze przez dwa dni pozostaną produkty jej rozpadu.

Po 6 godzinach - uspokaja się serce, spada ciśnienie krwi, ale niekorzystne objawy zdrowotne z tym związane ustąpią w ciągu od 3 do 30 dni.

Po 12 - 24 godzinach - ulatnia się tlenek węgla, płuca lepiej pracują. Mniej się męczysz, lepiej odpoczywasz.

W ciągu kilku dni - powraca ci zdolność rozróżniania smaków, wraca chęć do pracy. Twój silny charakter sprawia ci satysfakcję. Oczyszczają się twoje oskrzela, bo rzęski wyściełające je i biorące udział w usuwaniu zanieczyszczeń zaczynają pracować. Ale rzęski te zregenerują się dopiero po trzech miesiącach niepalenia.

Po 3 tygodniach - płuca pracują wydajniej, dłużej możesz się gimnastykować, bez wpadania w zadyszkę.

Po 2 miesiącach - lepiej krąży krew w kończynach, czujesz przypływ energii.

Po 3 miesiącach - mechanizmy oczyszczające twoje płuca działają normalnie. Składniki krwi i komórki dróg oddechowych wracają do normy. U mężczyzn poprawia się jakość spermy, wzrasta liczba plemników.

Po 5 latach - ryzyko raka płuc jest o połowę mniejsze niż u tych, którzy nie zwalczyli nałogu, a ryzyko zawału serca jest identyczne, jak u tych, którzy nie palą. Zasługujesz na gratulacje!

NA WESOŁO

ŁASKOTKI

Patrol karabinierów na słynnej włoskiej autostradzie Słońca wyprzedził jakiś potężny amerykański krążownik szos.

- Mario, zauważyłeś markę i numer tego pirata?
- Żartujesz, przy takiej szybkości...
- Ale dziewczyna siedziała z tyłu, co?
- Bomba, zauważyłeś jej oczy?..

• • •

Dwóch aresztantów doprowadzono do lekarza.

- Jak się pan nazywa? - pyta lekarz pierwszego.
- Wiesław Maj.
- A pan? - pyta drugiego.
- Zygmunt Maj.
- A panowie? - zwraca się do konwojerów.
- Policjanci z Majami!

• • •

Kandydat do pracy w policji oświadcza, że chciałby służyć w komisariacie rzecznym.

- A umiecie pływać? - pyta przyjmujący.
- To wy nie macie motorówki? - Zaniepokoił się kandydat.

• • •

Policjant zatrzymuje przejeżdżające auto.

- Ma pan czas? - pyta kierowcę.
- Mam!
- No to najpierw zainkasujemy mandat, a potem nie musi pan jechac tak szybko, prawda?

"Głos znad Niemna"
Wydawca: Związek Polaków na Białorusi

Redaktor naczelny
Eugeniusz SKROBOCKI

Adres redakcji:
230005 Grodno
ul. Dzierżyńskiego 32
tel. 44-94-57, 44-63-75

Druk: Zakłady Graficzne
Grodno, ul. Poligrafistów 4
Zamówienie nr...
Nakład 10000 egz.

Tygodnik:
Indeks 63863 Nr rej. 8
Cena 150 rb.
Objętość pisma - 2 drukowane arkusze

Cena prenumeraty:
II kw. 1994 r. 1620 rb..

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za dobór i wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są zbieżne z poglądami redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo do skrutów nadesłanych materiałów bez uprzedzenia, listownego kontaktowania się z autorami.